

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Inatsisissatut siunnersuutip tunuliaqutaa

Inatsisissatut siunnersuutip tunuliaqutit siunertaraa kalaallit kinaassusaanni oqaluttuarisaanerannilu pingaarutilittut Kalaallit Nunaanni qallikkut kulturikkut kingornussap isumannaarnissaa saqqumilaartinnissaalu, aammalu kulturikkut kingornussap ataatsimut pissarsiviusinnaanissaata salliutilernissaa. Tassani kalaallit imminnut paasinninnerannut, ilinniartitaanermut, ilisimatusarnermut aammalu inuutissarsiornermik ingerlatsinermi, soorlu takornariaqarnikkut atorluaanissamut periarfissaqartoq.

Inuiaqatigiit sukkaqisumik ineriartornerata nalaani qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik illutoqqanillu eqqissisimatitassanngortitsinissamik inatsisiliorneq ukiuni arlaqartuni uninngasimavoq. Qanganitsat eriagisassat ataavartumik pitsaanngitsumillu sunnerneqarput ukiut ingerlaneranit, silap pissusaanit inuiaqatigiillu allanngoriartornerannit. Sanaartorfissatut aammalu inuutissarsiornermut sunngiffeqarnermullu nuna atugassatut naatsorsuussaqq annertusiartorpoq. Kulturikkut eriagisassat innimigineqarnissaat inatsi-sartut inatsisaata qulakkeertussaavaa, qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut aammalu illutoqqat pingaarutilit piunnarnissaat, taamatullu suliniutinik allanik ingerlatsisinnaanissamut periarfissiiniarluni qanganitsat eriagisassat ilaasa piiarneqarsinnaanissaat. Inatsisissatut siunnersuummi uani Naalackersuisut siunertaraat nalitsinnut naapertuuttumik inatsisiliornissaq, siunissami ineriartortitseqqinnissamut periarfissiisumik.

Nunarsuarmioqatigiit eqqarsaatigalugit Malta-mi Europaråd-ip isumaqatigiissutaa (European Convention on the Protection of the Archaeological Heritage CETS no. 143, 16. januar 1992-imeersoq) atuuppoq. Malta-mi isumaqatigiissut Danmarkip atsiorsimavaa Kalaallit Nunaannullu atuuttilersinnagu. Isumaqatigiissutip 2004-mi Naalackersuisunut saqqummiunneqarneranut atatillugu nalilerneqarpoq Kalaallit Nunaat inatsisillu isumaqatigiissummi piumasaqaatinik eqquutsitsinngitsut.

Nunanut allanut sanilliuffigisartakkatta killiffiinit naapertuuttumik, nunami maani ulloq manna tikillugu inatsisiliorneqarsimannngilaq. Una inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqarpoq siunertaralugu inatsisit atuuttut iluarsiiiviginissaat, uagut

nammineq piumasaqaatitsinnut naammassinnittumik, aappaatigullu Malta-mi isumaqatigiissummut ilanngunnissamut periarfissiisumik.

Inatsisissatut siunnersuutip taarsissavaa Qanganitsanut eqqaassutissat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut illullu eqqissisimatinneqarnerat pillugu Landstingip inatsisaa nr. 5/1980, 16. oktober 1980-imeersoq.

2. Maleruagassat atuuttut

Inatsit atuuttoq tassaavoq Qanganitsanut eqqaassutissat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut illullu eqqissisimatinneqarnerat pillugu Landstingip inatsisaa nr. 5/1980, 16. oktober 1980-imeersoq, allanngortinneqartoq Inatsisartut inatsisaatigut nr. 4, 20. oktober 1983-imeersukkut.

Inatsisartut inatsisaat ullumikkut atuuttoq ilusilerneqarpoq inatsisiliat ataatsimoortumik suliat ilaattut, tasanilu ataatsimut pineqarlutik kulturikkut kingornussat inuit pilersitaat, pinngortitamik innarlitsaaliineq aammalu uumasunik eqqissisimatitsineq. Taaneqartuni kingullerni marlunni inatsisiliornerit naleqqussarneqartuarsimapput, misilittakkat, paasisat nutaat pissutsillu allannguuteqarnerinut naapertuuttunik, kisianni qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peer-neqarsinnaanngitsut aammalu illutoqqat eqqissisimatinneqarnerinik inatsit 1983-imili allannguisoqarmat inuit pilersitaannik kulturikkut kingornussat pillugit inatsit piorsaqqinneqarsimangilaq.

Inatsisartut inatsisaaat ullumikkut atuuttoq, kapitalinik pingaarnernik pingasunik immikkoortoqarpoq: kapitali 1, qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut pillugit maleruagassiortumik, kapitali 2, illutoqqat, iliveqarfii, illutoqqat immikkoortui aammalu inussuit, kiisalu kapitali 3, kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffiit pingaarutillit. Qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut eqqissisimatitassanngortitaasarneri namminerisamik pisarpoq, takussaanerannut, pisoqaassusaanut il.il. piumasaqaatit naammassineqarsimatillugit. Illutoqqanik assigisaannillu eqqissisimatitassanngortitaanissaannik aalajangersaaneq pitinnagu, eqqissisimatitassanngortitaanissaannik suliniuteqarneq aallarteqqaarneqassaaq. Kulturikkut oqaluttuarisaanermut tunngasuni aalajangersaaneq eqqarsaatigalugu illutoqqat pillugit maleruagassiat assigalugit ingerlatsisoqarpoq.

Inatsisartut inatsisaat ullumikkut atuuttoq, inuit pilersitaannik kulturikkut kingornussanik isumannaariniarnermut annikitsumik sinaakkusiivoq. Qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut aammalu illutoqqat eqqissisimatitassanngortitaaneranni pissutsit ilaat erseqqissumik maleruagassiuunneqarsimangillat. Assersuutigalugu suliamik sumilluunniit killiliussap iluani ingerlatsineq inerteqqaataavoq, qanganitsanik eriagisassanik innarliiguni. Inatsimillu imaluunniit allani nassuiaateqarfiusuni erseqqinnerusumik tikinneqanngilaq qanganitsanik eriagisassanik innarliineq suunersoq. Inatsisunik atuneq qiviaraanni eqqarsarnartoqarpoq, pingaartumik inatsisunik unioqqutitsineq kinguneqartinneqarsinnaammat.

Inatsisartut inatsisaata ullumikkut atuuttup 1. januar 1981 aallarnerfigalugu atuutilersup ki-ngorna, amerlasuutigut pisoqartarsimavoq, inatsimmi aalajangersaaffigineqanngitsunik. Suleriaatsit aalajangersimasut annikitsuinnarmik atuutilersimapput. Inatsisartut inatsisaata ullumikkut atuuttup aalajangersaavigaa assaanermut atasumik qanganitsamik eriagisassamik imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsumik naammattuuisoqartillugu sulineq unitsinneqassasoq, aalajangerneqarlunilu misissuineq aallartinneqassanersoq. Inatsisartulli inatsisaanni aalajangerneqanngilaq misissuineq Nunatta Katersugaasivianit ingerlanneqartoq kimit akilerneqassanersoq. Namminersornerullutik Oqartussat imaluunniit suliffeqarfik attuumassuteqartoq sanaartortitsisuutillugit, aalajangersimasumik suleriaasiuvoq qanganitsat eriagisassat isumannaarnerannut atasumik misissuinermi aningaasartuutit sanaartortitsisumit matussuserneqartassasut.

Inatsisartut inatsissaattut siunnersuut manna suliarineqarpoq suleriaasiulersimasut inatsisinnagortinnissaat siunertarlugu kiisalu qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut illutoqqallu pillugit inatsisip pissutsinut malinnaatinneqalernissaa, misilittakkat, paasisat nutaat, nunarsuarmi suleriaatsit aammalu pissusiviusut eqqarsaatigalugit.

3. Siunnersuutip imarisaa

Inatsisissatut siunnersuut 5-inik kapitaleqarpoq.

- Kapitali 1: Siunertaa nassuiaatillu
- Kapitali 2: Qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut
- Kapitali 3: Illutoqqat aammalu kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffiit pingaarutillit
- Kapitali 4: Pisortat arsaarinninnerat taarsiinertalik aamma naammagittaalliornissamut periarfissat
- Kapitali 5: Pineqaatitsissutit
- Kapitali 6: Atortuulersitsineq il.il.

Kapitali 1-ip erseqqissarpai kulturikkut eriagisassat eqqissisimatitassanngortitaanissaannik inatsisissatut siunnersuutip pingaarnertut siunertai. Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat tamarmik siunertanut taakkununga tunngapput. Aammattaaq kapitalip imarai kulturikkut eriagisassat suunersut.

Qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut kapitali 2-mi maleruagassiuunneqarput. Nutaatut taaneqassaaq qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut aalajangersimasumik pisoqaassusillit siornatigutut namminerisamik eqqissisimatitassaajunnaarmata. Qanganitsat eriagisassat erseqqinnerusumik suussusilikkat, ilaatigut nunasiaalernerup kingornatigut tupeqarfikuusimasut aammalu inussuit eqqissisimatitassanngortinneqarsinnaapput eqqissisimatitassanngortitsinissamik suliniuteqarneq aatsaat aallartinneqarpat. Ullumikkut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu massakkut periarfissaalerpoq qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit

peerneqarsinnaanngitsut eqqissimatitassangortitaanerisa
atorunnaarsinneqarsinnaanera, soorlu qanganisaaq eriagisassaq aserorsimappat.

Nunamik assaanermut atasumik pilersaarusernermi piareersarnermilu qanganitsat
eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut isumannaarneqarnissaat
eqqarsaatigalugu ullumikkut Nunatta Katersugaasiviata aammalu nunap
atorneqarneranut oqartussaasut allallu susasaqartut nunap pisuussutaanik atuisut
akornini suleqatigiinneq ilusilerneqassaaq. Kiisalu pingaartinneqarpoq
sanaartortitsisup nunamik assaaneq annertoq pilersaaruserortillugu Nunatta
Katersugaasivianik akulerutsitsisarnissaa.

Siunertaavoq qanganitsat eriagisassat piunnarnissaat aammalu ilisimasatigut
katersuivigineqarnissaat qitiutinneqassasoq, saniatigut nunamik assaanerit
sanaartornerillu periarfissinneqarnissaat. Inatsisissatut siunnersuutip qanganitsanik
eriagisassanik misissueriaatsit 3 immik-koortippai. Allagaateqarfitsigut
nakkutilliineq, qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut
sumiiffiup iluani sumiinnerannik takutitsisoq. Attakusernermik ilinniarsimasut
ornigullutik sumiiffinnik takusaaneri. Takusaaneq tamanna
pinngitsaaliissutaanngilaq, sanaartortitsisumit qinnutiginneqartarlunilu
akilerneqartussaq. Kiisalu attakuseruunit misissuineq, ilaatigut qanganitsanik
eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik nassaanik assaaneq.
Attakuseruunit misissuineq sanaartortitsisumit akilerneqassaq imaluunniit nunamik
assaatitsinermik akiliisissusamit akilerneqassalluni. Aammattaaq inatsisissatut siun-
nersuut pinngitsuusinnaanermik imaqarpoq, taanna malillugu attakuseruut
misissuinerannut aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit
Naalakkersuisunit akilerneqarsinnaalluni.

Kapitali 3-p erseqqissarpaa, sanaartukkat kulturikkullu oqaluttuarisaanermut
tunngasuni eq-qissimatitassanngortitsinissamik siunertaqarluni suliniutit qanoq
ingerlanneqartarnissaat. Ullumikkut aalajangersakkanut sanilliullugu, illuttoqanik
eqqissimatitassanngortitsisoqar-sinnaalissaaq tamatumani illuttoqap tamarmi,
illuttoqap isikkua imaluunniit illuttoqap sannaasa ilai ataasiakkaat
pineqarsinnaallutik. Tamatumuuna periarfissaqalerpoq aalajangersimasunik
eqqissimatitassanngortitsinnaaneq, taamalu eqqissimatitassanngortitsinerup
naapertuutinnngitsumik killiliisinnaanera pinngitsoortillugu.

Kapitali 4-p imarai pigisanik aalaakkaasunik arsaarinnissuteqartarneq aamma
inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aalajangiinerit
naammagittaalliuutigineqarnissaannut periarfissat.

Kapitali 5-ip erseqqissarpaa aalajangersakkat assigiinngitsut unioqqutinneqarneri
akiliisitaasussanngortinneqaataasinnaasut.

Kapitali 6-ip imaraa atortuulersitsineq pillugu aalajangersakkat.

Inatsisissatut siunnersuummut atasumik pingaarutilittut malugineqassaaq siullertut
aalajangiisussaq tassaammat Nunatta Katersugaasivia apeqqutini pineqartuni
qanganitsanut eriagisassanut imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut aammalu

illutoqqanut kulturikkullu oqaluttuarisaanermut tunngasuni ilisimasaqarfiummat. Aalajangiinerit tamarmik Naalakkersuisunut naammagittaalliutigineqarsinnaassapput. Naammagittaalliuitit ulluinnarni Kultureqarnermut Pisortaqaarfimmit suliarineqartassapput.

4. Allaffissornikkut aamma aningaasaqarnikkut pisortanut sunniutaasut

Allaffissornikkut sulianik ingerlatsinerup annerpaartaa Nunatta Katersugaasivianiit ingerlanneqassaaq, kiisalu Kultureqarnermut Pisortaqaarfik naammagittaalliuteqarfiusinnaalluni.

Inatsisissatut siunnersuutip pisortat, ilaatigut nunamik aatsitassanillu atuinnermut oqartussat, Nunatta Katersugaasivianik suleqatiginninnerat ilusilersuiffigaa, pingaartumik nunamik assaanerit aamma qanganitsat eriaqisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut eqqarsaatigalugit. Suleqatigiinneq tamanna ullumikkut ingerlareermat, naatsorsuutigineqanngilaq allaffissornikkut annertuumik kinguneqarnissaa.

Inatsisissatut siunnersuut malillugu suliassanut immikkut atugassanik 2008-mut aningaasanut inatsisip suliarineqarneranut atatillugu konto pingaarnermi 40.14.11 Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut malillugu suliassat makkuupput:

- qanganitsat eriaqisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut nalunaarsorneqarnissaat, tak. § 8, imm. 1,
- qanganitsat eriaqisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut inatsisissatut siunnersuut tunngavigalugu eqqissimatitassanngortitaasimasut nakkutigineqarnissaat, tak. § 8, imm. 2,
- aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit iluini qanganitsat eriaqisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut pingaarneraasa aserfallatsaaliineqarnissaat, tak. § 8, imm. 3,
- attackusiuut misissuinerinut aningaasartuutit akilerneqarsinnaanerit pillugu immikkut aalajangersagaq, tak. § 10, imm. 4,
- illutoqqami eqqissimatitasassanngortitami aserfallatsaaliuinnermut imaluunniit sa-naartornermut imaluunniit kulturikkut oqaluttuarisaanermi sumiiffimmi pingaarutilimmik sanaartornermut aningaasartuutit aningaasanut inatsisikkut aningaasaliissutit iluanni aningaasartuuteqarsinnaaneq, tak. § 14, imm. 3,
- illutoqqat eqqissimatitasassanngortitat aamma kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffiit pingaarutillit nalunaarsorneqarnerat, tak. § 15, imm. 1, aamma
- illutoqqat eqqissimatitasassanngortitat aamma kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffiit pingaarutillit aningaasanut inatsisikkut aningaasaliissutit iluanni nakkutigineqarnerannut.

Aammattaaq qanganitsat eriaqisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut illutoqqallu eqqissimatitassanngortinneqarnerinut atasumik taarsiisoqarnissaa

piumasarineqarsinnaavoq. Suliat taama ittut pigisanik aalaakkaasunik arsaarinnissuteqartarneq pillugu inatsimmi maleruagassaqartitaapput. Tamanna eqqissisimatitsinissamik inatsit 1980-imeersoq eqqarsaatigalugu allannguinnilaq.

Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiinnut aningaasartuutit Illunik eqqissisimatitsinermut isumasioqatigiissitanut ullumikkut aningaasartuuteqartarnertulli aningaasartuutigineqassapput. Taamaattumik Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiit pilersinneqarnerat aningaasatigut sunniuteqassanngilaq.

5. Allaffissornikkut aamma aningaasaqarnikkut inuutissarsiuteqarnermut sunniutaasut

Inatsisissatut siunnersuutip ammaappaa, assaanissamik pilersaarusiornerni Nunatta Katersugaasiviata akulerutsinneqartarnissaa. Akulerutsinneqarneq pisinnaavoq allagaateqarfisigut nakkutilliinermi, aammali sanaartortitsisup kissaatigippagu attakusiornermik ilisimasalinnik takusaatitsinikkut.

Inatsisit maannakkut atorneqartut sanaartortitsisut namminersortut misissuineranut atatillugu aningaasartuutunik akiliisussanngortissallugit tunngavissaqartitsinngillat. Namminersornerullutik Oqartussat susassaqarfigisaanni, tamatumunnga ilanngullugit suliffeqarfiit Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartut, ileqquuvoq, misissuineq sanatitsissumut akiligassanngortinneqartarluni. Inatsisissatut siunnersuutip inatsisitigut atortuulersippaa ullumikkut suleriaatsitut periusaareersoq, tassani sanaartortitsisut namminersortut ilanngunneqaratik. Inatsisissatut siunnersuutikkut sanaartortitsisut namminersortut pisortatigoortumik sanatitsisutulli pineqarput tamatumalu kingunerisaanik attakusiornikkut misissuineranut akiliisalissallutik. Inatsisit malillugit maannakkut periarfissaasut eqqarsaatigalugit naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuutip aningaasatigut immikkut annertuumik inuutissarsiornerep iluani sunniuteqarnissaa.

Takornariaqarnerup iluani naatsorsuutigineqarpoq, inatsisissatut siunnersuut pitsaasumik kinguneqarumaartoq. Qanganitsat eriagisassat, illutoqqat eqqissisimatitassanngortitat aammalu kulturikkut oqaluttuarisaanermut tunngasuni qularnaarinikkut saqqumilaartunngortitsinikkullu kulturi qitiutillugu takornariaqartitsinerit pilerinartut tunngavilerneqassapput.

6. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutaasut

Inatsisissatut siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqarsinnaavoq, tassami siunnersuutip kingunerimmagu nunat minnerusut annerusulluunniit allanngutsaaliorneqarsinnaaneri.

7. Allaffissornikkut innuttaasunut sunniutaasut

Inatsisissatut siunnersuutip innuttaasut inatsisitigut illersugaanerat nukittorsassavaa, tassami inatsisikkut periarfissaalissammat eqqissisimatitassanngortitsinissamik aalajangikkat, allannguinerit imaluunniit atorunnaarsitsinerit

naammagittaalliuutigissallugit, taassuma iluaniillutik qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaangitsut aammalu illutoqqat kulturikkullu oqaluttuarisaanermut tunngasut.

Inatsisit maannakkut atorneqartut sanaartortitsisut namminersortut misissuineranut atatillugu aningaasartuutit akiliisussanngortissallugit tunngavissaqartitsinngillat. Inatsisissatut siunnersuutikkut sanaartortitsisut namminersortut pisortatigoortumik sanatitsisutulli pineqarput tamatumalu kingunerisaanik attakusiornikkut misissuineranut akiliisalissallutik. Aammali inatsisissatut siunnersuummi § 10, imm. 4-kkut immikkut akuersissuteqartoqarsinnaanera periarfissaavoq, tassuunakkut sanaartortitsisut namminersortut naapertuutitngitsumik aningaasartuutitigit artukkerneqarnissaat pinaveersaarneqassalluni.

Tamatuma saniatigit illutoqqami eqqissisimatitanngortitami aserfallatsaaliuineranut imaluunniit kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffimmi pingaarutilimmi sanaartornermut tapiiffiqineqarnissamik qinnuteqarsinnaaneq periarfissaalerpoq, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 14, imm. 3.

8. Naalagaaffeqatigiinnermut namminersornermullu tunngasut

Kalaallit Nunaata oqaluttuassartaata kulturikkullu kingornussat timitallit isumannaarneqarnerat Kalaallit Nunaata imminut paasinninneranut tamatumalu kingunerisaanik namminersornissamat ingerlariaqqinneranut pingaaruteqarpoq.

9. Pisortanut soqutigisaqatigiinnullu tusarniaanerit

Pisortaqarfiit tamarmik	KANUKOKA
Nunatta Katersugaasivia	Kalaallit Nunaata eqqartuussiveqarfia
Kulturarvsstyrelsi	SIK
Kal. Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat	KNAPK
Nunalerineranut Siunnersorteqarfik	Katersugaasiveqarnermut ataatsimiititaliaq
NUKAKA	Danmarks Nationalmuseum
Kulturministeria	Sanaartukkat eqqissisimatinneqartarnerat pill. Isumalioqatigiissitaq
Nunatsinni Takornariaqarnermi Inuussu-tissarsiornermilu Siunnersuisoqatigiit	Avatangiisit eqqissisimatitsinerlu pillugit isumalioqatigiissitaq
Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut	ILIK Sulisitsisut Kattuffiat

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik

Nassuiaatini § 9, imm. 2 naapertorlugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tikkuarppaa tassani pineqartut tassaasut misissueqqaarnissanut, ujaasinissanut atuinissamullu akuersissutit.

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq misissueqqaarnissanut ujaasinissanullu akuersissutit nuutinneri Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup Nunatta Katersugaasivianut nassiuttarai. Aatsitassarsiorfissatut pilersaarutitut pineqartunut tunngatillugu avatangiisinut sunniutissat naliliivigineqarnerinut atatillugu atuinissamut akuersissutit tunniunneqarnerini Nunatta Katersugaasivia akuliutsinneqartartoq.

§ 9, imm. 2-mut nassuiaatit allanngortinneqarput taamaalilluni taaguut eqqortoq ilanngunne-qarluni.

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik

§ 10, imm. 4-mut nassuiaatitut Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup kaammattuutigaa inuit namminneerlutik annikinnerusumik nunami assaaneranni aamma pineqartunut ilaatittariaqartut piginneqatigiilluni inissiat pillugit inatsisartut peqqussutaat malillugu namminersortut piginneqatigiilluni inissialiortiternerat aamma inissialiornermut tapersiissuteqartarneq pillugu inatsisartut peqqussutaat malillugu nammineq 10/40/50 malillugu sanaartorerit.

Oqaaseqaatit ilanngunneqarput.

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik isumaqarpoq attackusiorluni misissuineri Nunatta Katersugaasivianit aallartinneqartuni inaarneqarnissaannut qaammatitut 18-inut piffissaliineq, tak. § 10, imm. 2, sivisuallaarsorinartoq. Misissuinerit taama sivistutigisumi ingerlanneqartut innuttaasunut, kattuffinnut, soqutigisaqatigiiffinnut, suliffeqarfinnut taamaaqataannullu sunniutissaat aningaasatigut annertuumik kinguneqarsinnaasut, Aningaasaqarnermullu Pisortaqarfik isumaqarpoq tamakku piffissami sivikinnerusumi, soorlu arfinilinni, qulingiluani imaluunniit aqqaneqmarlunni, Nunatta Katersugaasivianut ajornassagunannikkaluartoq.

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup naatsorsuutigaa kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiissitap ingerlatsinerminut atatillugu aningaasartuutai amerliartuaassasut. Siunnersuisoqatigiinnut taamaattumut aningaasartuutit amerlassusissaat nassuiaatini nalinginnaasuni erseqqissarneqartariaqarput ilanngullugulu oqaatigineqartariaqarluni aningaasartuutissat taamaattut qanoq ililluni aningaasalersorneqassanersut.

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik ilanngullugu isumaqarpoq inatsisartut inatsisaata nutaap kingunerisaanik inatsisartut inatsisaata atortuulereerneratigut innuttaasut, kattuffiit, soqutigisaqatigiit, suliffeqarfiit taamaaqataalluunniit aningaasat tungaasigut amerlanerusunik pisussaaffeqalersitaallutik misigisimassasut.

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup kaammattuutigaa inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasat tungaasigut kinguniusussat qulaajarneqartariaqartut tamannalu pillugu nassuiaatit nalinginnaasut iluarsineqartariaqartut.

Qanganisarsiornikkut misissuinissanut qaammatinik 18-inik piffissaliineq, tak. § 10, imm. 2, ilanngunneqarpoq assaanerup piffissami sivisunerusumi akornuserneqannginnissaa tunnga-vigalugu, tamatumali peqatigisaanik qanganisarsiornikkut misissuinissamut periarfissaq ata-tiinnarlugu. Piffissaliinermi pingaaruteqarsimavoq Kalaallit Nunaanni silaannaap pissusaata kingunerisaanik qanganisarsiornikkut misissuinissamut piffissap sivikitsuinnaasarnera. Ilanggullugu erseqqissaatigineqassaaq § 10, imm. 2-imi taaneqarmat qanganisarsiornikkut assaanerit qaammatit 18-nit iluanni pisassasut, taamaaliornikkut qaammatinik 18-nik piffissaliineq sivisunerpaaffiulluni. Ilanggullugu § 10, imm. 2-mut nassuiaat innersuutigine-qarpoq. Naggataatigut oqaatigineqassaaq § 10, imm. 5-ikkut periarfissiisoqarmat assaanerup aallartinneqarnissaa, tamanna qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsin-naanngitsunik imaluunniit qanganisarsiornikkut misissuineramik attuisussaanngippat.

Kulturikkut kingornussat pillugit isumalioqatigiissitamut aningaasartuutissat aamma inuussu-tissarsiutinik ingerlataqartunut sunniutissat pillugit Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup oqaatigisaasa kinguneraat nassuiaatini nalinginnaasuni iluarsineq.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata maluginiarpaa qanganisarsiornikkut misissuisoqarnerani suliamik unitsitsinermi aningaasartuutit ullumikkut pisortanit akilerneqartartut siunnersuut malillugu sanatitsisumit namminersortumit imaluunniit pisortanit akilerneqartartussanngorlugit allanngortitsineq. Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata maluginiaqquaa tamanna ilaqutariinnut namminneerlutik inigisassaminnik sananiartunut annertuumik kinguneqarsinnaasoq. Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat isumaqarpoq qanganitsanut eriagisassanut imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunut atatillugu aningaasartuutit pisortanit akilerneqartariaqartut, akornutissaqartinneqanngilarli § 10, imm. 1 malillugu sanatitsisup qanganisarsiornikkut takusaanernut akiliuteqarnissaa.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata kajumissaarutigaa siunnersuutip § 10, imm. 2-ani qaammatinut 18-inut piffissaliussaqaq sivikillineqassasoq akissaajaatit killiliivigineqarniassammata.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata erseqqissarpaa ilaqutariit namminneerlutik inigisassaminnik sananiartunut qanganisarsiornikkut misissuinerusinnaasunut sanatitsisup akiliisussaanera annertuumik kinguneqarsinnaasoq. Inatsisissatut siunnersuut pinngitsuui-nissamik ilaqarpoq pisut taamaattorpiaat eqqarsaatigalugit. Atuutsitsinnginneq § 10, imm. 4-mi atuarneqarsinnaavoq, taanna malillugu assaanerni annikitsuni qanganisarsiornikkut misissunernut aningaasartuutit Naalakkersuisunit akilerneqarsinnaallutik, aningaasartuutit nammineq sanatitsisumut naleqqutinngitsumik artukkiissappata.

Qanganisarsiornikkut misissuinerit ingerlanneqarnissaannut qaammatinik 18-inik piffissalii-neq pillugu Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa tassungalu oqaa-seqaatit innersuutigineqassapput.

Nunalerinermut siunnersorteqarfik

Nunalerinermut siunnersorteqarfiup oqaatigaa nunalerinikkut ingerlatat suussusilernerisa kingunerigaa nunaminertat nunalerinermi siunertanut atorsinnaannginnerat allatullu nassuiarneqarnissaa siunnersuutigalugu.

Nunalerinermut siunnersorteqarfiup ilanngullugu oqaatigaa nunaminertat naatitsivissatut qinnutigineqartut takusarneqarnissaannut akisussaasup erseqqissaavigineqarnissaa amigaataasoq apeqqutigalugulu nunalerineq siunertaralugu nunaminertanut naatitsivissanut qinnuteqaat im-mikkuutaarlugit nalilersorneqartassanersut.

Nunalerinermut siunnersorteqarfiup uparuarpa § 10, imm. 4-mi atuutsitsinngissinnaaneq aamma nunalerinermik ingerlatalinnut atuutsinneqartariaqartoq.

Nunalerinermut siunnersorteqarfiup naggasiullugu kaammattuutigaa Kujataani nunaleriffiit sukumiinerusumik misissuiffigineqarnissaat periarfissaasariaqartoq, nunaminertat savaateqarfinnut ataasiakkaanut atagajummata savaateqarfiullu annertusarnissaata pilersaarusiornera pillugu sukumiisumik misissuisoqarlunilu paasinarsaasoqassasoq.

Nunalerinermut siunnersorteqarfiup nunalerinikkut ingerlatat pillugit suussusiliinerat § 5, imm. 4-mi ilaannakortumik ilanngunneqarpoq.

Nunaminertanik nunalerineq siunertaralugu naatitsivissanik qinnuteqaatit ataasiakkaat immikkuutaarlugit nalilersorneqartassanersut Nunalerinermut siunnersorteqarfiup apeqqutaannut oqaatigineqassaaq inatsisissatut siunnersuutip taamaallaat imarigaa qanganisarsiornermi misissuinissamut periarfissaqartoq tamanna sanatitsisup/savaatillip kissaatigippagu, tak. § 10, imm. 1. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu nunaminertanik nunalerineq siunertaralugu naatitsivissanik qinnuteqaatit ataasiakkaat immikkuutaarlugit nalilersorneqartassanngillat.

§ 10, imm. 4-mut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq nunaatillit pineqartunut aamma ilaasinnaasut.

NUKAKA – Kalaallit Nunaanni Katersugaasiviit kattuffiat

Allannguutit kinguliiniittut NUKAKA 'p siuariallannerujussuartut isigai

1) Eqqissimatitassanngortitsinerit pillugit inatsit Nunatta Katersugaasiviata piginnaatitaaffiik annertusaassaaq. Eqqissimatitassanngortitsinerit pillugit

inatsisip atortinneqarnerata sulianut tunngasunik ilisimasalinnit siunissami isumagineqalernissaa siuaallaataavoq pingaarutilik.

2) Eqqissisimatitassanngortitsinerit pillugit inatsisikkut aalajangersarneqarpoq ajoqusiiisoq sanaartugassani annertunerni qanganisarsiornikkut misissuinerit siunissami akiliisalissasoq.

3) Eqqissisimatitassanngortitsinerit pillugit inatsisikkut oqaatigineqarpoq sumiiffiit oqaluttuarisaanikkut qanganitsanut immikkut pingaarutilit Nunatta Katersugaasiviata toqqartorlugillu nakkutigissagai, taamaalillutik taakku aseroneqassanngimmata piunnartinneqassallutilli kikkunmilluunniillu tikinneqarsinnaalissallutik paasineqarsinnaa-lissallutillu.

4) Eqqissisimatitassanngortitsinerit pillugit inatsisikkut illutoqqat eqqissisimatitassanngortitat nalunaarsoneqassapput qanoq issusiallu nakkutigineqassalluni.

5) Eqqissisimatitassanngortitsinerit pillugit inatsit periarfissiivoq qanganitsap eriagisariiallip eqqaani nunaminertat allanut atortinneqannginnissaanut tamatumuunala kulturikkut oqaluttuarisaanermi eqqissisimasassanngortitsinikkut isumannaarneqassalluni.

6) Eqqissisimatitassanngortitsinerit pillugit inatsit inuussutissarsiornermi, niuernermit inuiaqatigiillu soqutigisaasa allat kulturikkut oqaluttuarisaanermut tunngasuni assigiimmik pinninniarpoq.

Siunnersuutikkut qanganisarsiornermi kulturikkut kingornussat illersoneqarnissaat pillugu europami isumaqatigiissut, Malta-mi isumaqatigiissut, Kalaallit Nunaata ilannguffigisinnaalissavaa. Tamanna Kalaallit Nunaata oqaluttuassartaminut akisussaassuseqarluni isumaginnittut nunat tamalaat akornanni tusaamaneqarneranut iluaqutaassaaq.

Kulturikkut eriagisassat eqqissisimatitassanngortinnissaat pillugu inatsisissamut nutaamut siunnersuut nassiuunneqartoq siuariaallannerujussuuvoq, tamatumani tunngavissaatitaalluni Nunatta Katersugaasivianut aningaasaliissutit taamaaqataanik annertusaavigineqarnissaat, taamaalilluni qanganitsat eriagisassat illutoqqallu nakkutigineqarnerat suliatigut piginnaasaqarfiunerulissalluni, siunnersuisoqarsinnaalissalluni atuisullu, ingerlatsisut sumiiffinnilu katersugaasiviit oqaloqatigineqartalersinnaallutik minnerunngitsumillu takusaasoqarsinnaalerlunilu misissuisoqarsinnaalissalluni. Nunatta Katersugaasivianut aningaasatigut atugassaqarnerulersitsisoqanngippat inatsit siunertarinqartutut Kalaallit Nunaata kulturikkut oqaluttuarisaanerata piunnartinneqarnissaanut iluaqutaassanngilaq.

Nunatta Katersugaasivia

Nunatta Katersugaasiviata malugeqquaa inatsisartut inatsisaata nutaanngitsup qangalilu nalitsinnut naleqqukkunnaarsimasup allaqqinnerani Nunatta

Katersugaasivia Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut
Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut qanittumik suleqatigiissimasut.

Eqqissimatitassanngortitsisarnerit pillugit inatsimmut nutaamut siunnersuut
Nunatta Katersugaasiviata isumalluarneranut naammassinnippoq.

Nunatta Katersugaasivia isumaqarpoq siusinnerusumut naleqqiullugu aqutsineq
sulianik ilisimasaqartunit ingerlanneqarnerulernissaa pitsaasuusoq, kiisalu
pisortaqarfik naammagittaalliortarfittut atornerulissasoq.

Nunatta Katersugaasiviata erseqqissarpaa qanganitsanik eriagisassanik misissuiner
ajoqusiisup akiliisussaanissaanik isumap atorneralerna inatsisissatut
siunnersuummi siuaritaat pitsaasut ataasiakkaat annersaattut oqaatigisariaqartoq.
Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuutikkut siunniunneqarpoq nammineq
annikinnerusunik sanatitsisut naleqqutinngitsumik artukkerneqassanngitsut,
tamannalu oqimaaqatigiissaarinerusoq.

Qanganitsat eriagisassat immikkoorutillit aamma illuttoqqat
eqqissimatitassanngortitat nakkutigineqarnissaannik siunnersuummi
piumasagaataanera – taamaattoq aningaasat atugassari-titaasut iluanni – nutaajuvoq
siuaritaatasoq pingaarutilik.

Siunnersuut akuersissutigineqarpat siuaritaataangaatsiassaaq Kalaallit Nunaanni
kulturikkut eriagisassat ingerlatsivigineqarnerannik ullutsinnut naleqqussaasoq.

Kulturarvsstyrelsi

Kulturarvsstyrelsi aamma Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut
Ilagee-qarnermullu Pisortaqarfik 21. december 2006-imi ataatsimiippat inatsisissatut
siunnersuut oqaluuserineqarluni. Ataatsimiinnermi isumaqatigiissutigineqarpoq
Kulturarvsstyrelsip aqu-tsisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummut oqaatigiumasani
nassiutissagai.

Kulturarvsstyrelsip inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut
oqaatigiumasani nassiuppai.

Kulturarvsstyrelsip ilaatigut oqaatigaa eqqissimatitassanngortitsinissaq pillugu
suliamik aallartitsinissamut pisinnaatitaasut, tak. § 7, assigiinngitsut amerlasuujusut.
Tamanna allaffissornikkut nukissanik atuinermut sunniuteqarsinnaavoq. Illuttoqanik
Danmarkimi eqqissimatitassanngortitsisarnermut tunngasuni illuttoqqanik
eqqissimatitassanngortitsinissamut oqartussaasut aammalu nuna tamakkerlugu
peqatigiiffik kisimiillutik eqqissimatitassanngortitsinissaq pillugu suliamik
aallartitsininaatitaapput. Allat tamarmik, piginnittut, atuisut, saniliu-sut, sumiiffinni
peqatigiiffiit, oqartussaasullu il.il. eqqissimatitassanngortitsinissaq pillugu
isumassarsiamik siunnersuuteqarsinnaapput illuttoqqanik
eqqissimatitassanngortitsinissamut oqartussaasut isumassarsiorfigisinnaasaannik
eqqissimatitassanngortitsinissamilli suliassamik aallartitsinissamut
pisussaaffiunani.

Kiisalu Kulturarvsstyrelsip siusinnerusukkut paasisimalikkat tunngavigalugit illutoqqani immikkuualuttut ataasiakkaat illutoqqami immikkoortutut ilaasut, eqqissimatitassanngortinneqarnissaat § 13, imm. 2 nr. 3-kkut siunnersuutigineqartoq nangartaatigaa. Taamaattoq illutoqqap ilai immikkuullarissut, soorlu naatsiiviup ungalui qarmagaq taamaaqataallu, eqqissimatitassanngortinneqarsinnaanerit periarfissaqarpoq. Ilaannakortumik taamatut eqqissimatitassanngortitsisinnaaneq, soorlu assersuutigalugu illup saava, malitsikkuminaatsuuvoq ki-ngunerlussinnaallunilu. Taarsiullugu kaammattuutigineqarpoq illutoqqat sukumiisumik nassuiarneqassasut eqqissimatitassanngortitsinissamillu aalajangernermi pineqartumi sukumiisumik nassuiarneqassasooq eqqissimatitassanngortitsinissami pingaartinneqartut suunersut.

Eqqissimatitsineq pillugu inatsisip atuuttup atortinneqarnerani paasisimalikkat takutissimavaat atuisut nunaminertamik atuinissamut akuersissutaatillit eqqissimatitassanngortitsinermut kiisalu taassuminnga allannguinnermut atortuujunnaarsitsinermullu sunniuteqarsinnaannginnerat erseqqissumik pitsaanngequtaasooq.

Tamatuma saniatigut arajutsisimaneqanngilaq § 7-imi taaneqartut, tassaasut atuisut nunaminertamik atuinissamut akuersissutaatillit, kommunalbestyrelsit, pisortat oqartussasui sumiiffinnilu katersugaasiviit akuerineqarsimasut assigiinngisitaartunik soqutigisaqarmata sumiiffimmuut nunamullu tamarmut atuuttunik. Tamanna tunngavigalugu eqqissimatitassanngortitsinissamik suliamik aallartitsisinnaatitaasut assigiinngitsut amerlasuut inatsisissatut siunnersuummi pineqartunut ilaapput.

Illutoqqat immikkuualuttui ataasiakkaat eqqissimatitassanngortinneqarnissaannut periarfissaq, tak. § 13, imm. 2 nr. 3, ilanngunneqarpoq eqqissimatitassanngortitsinerup illutoqqamik piginnittumut artukkiisinnaanera minnerpaatinniarlugu.

KANUKOKA

KANUKOKA-p oqaatigaa tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliussap qaangiutereerneratigut kommunimit ataatsimit oqaaseqaat tiguineqarsimasooq.

Kommunimit oqaatigineqarpoq § 10, imm. 2, taanna malillugu sanaartukkap naammassineqarnissaata assigiinngitsutigut misissuisoqarnissaa pissutigalugu qaammatit 18-it tikillugit kinguartinneqarsinnaanera annertuunik kinguneqarsinnaasooq. Siunnersuutigineqarpoq misissuinerit taakku qanganisarsiuinnarnit naammassineqarsinnaasariaqartut. Kommunip oqaatigaa piniarnermut aalisarnermullu atatillugu aammalu sunngiffimmi periarfissanut tunngatillugu sanaartugaasinnaasunik attuisinnaasunik inuit eskimologiimik etnografiimillu ilisimasallit piniartut kattuffiinik suleqateqarnermi ilanngutsinneqarnissaannut inatsit periarfissiisariaqartoq. Taamaattumik sanaartornermi ingerlatanut qanganitsanik kulturikkullu eriagisassanut eqqissimatitassanngortitanut attuisunik qanganisarsiornikkut inulerinikkullu misissuinerit naammassineqarnissaannut qaammatit 18-it naleqquttutut

naammattutulluunniit isigineqarnersut kommunimit apeqquserneqarpoq. Aammattaaq suliatigut allatigut ilisimasallit allat ilaatinneqartariaqarsorineqarput, kulturikkut kingornussanik, oqaasiinnakkut ingerlateqqinneqartartunit kalluarneqarsinnaasut eqqarsaatigineqarsinnaasunik – piniarnilersaarutinik, piniarnermi periutsinik passussisarnernillu kiisalu suliarinnittarnernik kiisalu inunnik pineqartunik atuinnermut attuumassuteqartut ilanngutsinneqarsinnaasariaqarlutik.

Tamatuma saniatigut kommunip nangartaatigaa qanganisarsiornikkut misissuinnernut aningaasartuutit sanatitsisumit akilerneqarnissaat. Tamanna suliatigut aningaasatigullu Nunatta Katersugaasivianit susassaqaarfigisariaqarnerarlugu.

Kommunip oqaatigaa qanganisarsiornikkut misissuinnernut atatillugu eskimologiimik, etnografiimik allatulluunniit immikkut ilisimasalinnik ilaatitsinissat pitsaaquteqarsinnaasut. Tassunga oqaatigineqassaaq misissuinnernut atatillugu ilinniagaqarnikkut assigiinngitsunik tunuliaqutalinnik inunnik ilaatitaqarnissaq Nunatta Katersugaasivianit naliliivigineqartariaqartoq.

Inatsisissatut siunnersuutip § 10, imm. 2-a naapertorlugu qaammatinik 18-inik piffissaliineq pillugu tusarniaanermut Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfimmuut akissutini oqaatigineqartut innersuussutigineqassapput.

Taakku saniatigut kommunip nangartaatigaa qanganisarsiornikkut misissuinnernut aningaasartuutit sanatitsisumit akilerneqarnissaat. Tassunga oqaatigineqassaaq tamanna Namminersornerullutik Oqartussat sanatitsissuutillugit tamatigut periuisioreersoq, taamaalilluni kommunit sanatitsissuutillugit periuisiusartunut naleqqussaanneruinnarluni. Taamaaliornikkut aamma inatsisitigut periarfissat qularnartoqarsinnaanerit peerneqarpoq sanaartukkat Namminersornerullutik Oqartussanit kommuninillu ataatsimoortumik sanaartortitaagaangata. Kiisalu inatsisissatut siunnersuut atuutsitsinnginnermik § 10, imm. 4-mi imaqarpoq, taanna atuutsinneqarsinnaavoq inuit annikinnerusumik assaatitsinerinut, tassa aningaasartuutit sanatitsisumut namminersortumut naleqqutinngitsumik artukkiissappata.

Illunik eqqissisimatitsinnermut isumalioqatigiissitat

Illunik eqqissisimatitsinnermut isumalioqatigiissitat Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqaarfimmik ataatsimeeqateqarnermini inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaatigiumasani saqqummiussimavai. Oqaatigiumasat ilaatigut tunngassuteqarput oqariartaatsit teknikimut tunngasut nutserneqarnerannut. Oqaatigiumasat taakku naleqquttuunerat naapertorlugu ilanngunneqarput.

Tusarniaaffigineqartut allat

Tusarniaaffigineqartut kinguliini taagorneqartut inatsisissatut siunnersuummik oqaaseqaatiminnik saqqummiussaqaanngillat: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqaarfik, Nunanut allanut tunngasunut Pisortaqaarfik, Ilaqutariinnermut Pisortaqaarfik, Peqqissutsimut Pisortaqaarfik, Akileraartarnermi

Pisortaqarfik, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutitigullu Ilinniartitaaner
Pisortaqarfik, KANUKOKA, ILIK, KNAPK, SIK, Savaatillit Peqatigiit
Suleqatigiissut, Danmarks Nationalmuseum kiisalu Kulturministeriaqarfik,
taamaattoq kingulleq taaneqartoq Kulturstyrelsip tusarniaanermut
akissuteqaatigumaagaanik tunngaveqarniarluni.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Eqqissimatitsinissamik inatsimmut siullermut sanilliullugu, aalajangersakkatut
nutaatut inatsisartut inatsisaata pingaarnertut siunertaa erseqqissaavigaa.
Aalajangersakkamut oqaasertaliussat pingaartippaat, Kalaallit Nunaata kulturikkut
kingornussai imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut tassaasut Kalaallit Nunaata
kulturikkut oqaluttuarisaaneranut aammalu Nunarsuarmit oqaluttuarisaanerannut
ilaasut. Aalajangersakkap erseqqissarpai inatsisartut inatsissaata tunngaviusumik
isumai.

Oqaatigineqassaaq Kalaallit Nunaata kulturikkut kingornussai inatsisartut inatsisaat
manna naapertorlugu kulturikkut eriagisassat imaaliinnarlugit
peerneqarsinnaanngitsut saniatigut assersuutigalugu aamma pineqarmata kulturikkut
kingornussat timitaqanngitsut.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap imaraa kulturikkut eriagisassat suunerinut nassuiaat.
Taaguusiussaq ataatsi-mut taaguusiineruvoq, tassani pineqarlutik qanganitsat
eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut, illutoqqat aammalu kulturikkut
oqaluttuarisaanermit tunngasut.

§ 4-mi tassungalu nassuiaatini atuarneqarsinnaavoq qanganitsanut eriagisassanut
imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunut suut ilaanersut, § 13-imi tassungalu
nassuiaatini atuarneqarsinnaasoq illutoqqanut sumiiffinnullu kulturikkut
oqaluttuarisaanermit pingaaruteqartunut suut ilaanersut.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkap nunasiaalernerup qanga pisimanera aalajangersarpaa, tamanna
pingaaruteqarpoq § 5, imm. 1-mut atatillugu.

Ukiut assigiinngitsut taaneqartut isumaqarput, nunasiaalernerup qanga pisimaneranik
aalajangikkat piffissalu taakku kinguinnguaniittut ilanngunneqarlutik.

Taamaaliornikkut periarfissanngorpoq eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut aqutigalugit inuiaqatigiit nalinginnaasut nunasiaalernerup atuutilernerani allannguutaasimasut ilaannik takunnissinnaanngornissaq. Kiisalu aamma tamanna isumaqarpoq sumiiffiit najugarineerulluinnarsimasut ingerlaannartumik eqqissimatitassanngortarlutik. Tassani pineqarpoq Tasiilamiit Kalaallit Nunaat avannaqqullugu Washington Land ilanngullugu nuna tamaat, tamanna nuna ukiut 1700-kkut qiteqqukkiartoreranni inuerulluinnarsimasoq.

§ 3-mut

Qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut pillugit kapitali 2-mi maleruagassani pineqartunut ilaapput qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut illutoqqallu ukiunit 100-nit pisoqaanerusut atorneqanngitsullu. Eqqissimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu pisoqaassusiliineq allanngortinneqarpoq aalajangersimasumik kisitsisitalernagu. Illutoqqat atorneqanngikkallartut aamma inuerunnikuni illutoqqat aasaanerinnaani sapaatip-akunnerataluunniit naanerinnaani atorneqartartut suli atortutut isumaqarfigineqarput.

Oqaatigineqassaaq takussaasuunissamik piunasaqaat, eqqissimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi piusimasoq, siunnersuummi ilaatinneqarunnaarmat. Siunnersuummi uani takussaasuunissamik piunasaqaateqanngilaq, atituumik paasinnineq tunngaviummat, naliliisarnissanilu ilinniakkat sorliit nalilersuinerat annertuumik apeqqutaataasusammaat.

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq qanganitsanut eriagisassanut imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunut ilaammata qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut imartatsinniittut. Eqqissimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi § 6 naapertorlugu qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut imartatsinni nunamik assaanermi nas-saarineqartut misissuiffigineqarsinnaapput. Siunnersuutip § 3-ani qanganitsanut eriagisassanut imartatsinniittut ilaatinneqarput, taamaattumik taakku pillugit immikkut aalajangersakkamik peqarnissaa pisariaqartinneqarani. Angallatit amiakkui, angallatit usii nassaallu (atortuusima-sut) katersugaasiveqarneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaapput.

§ 4-mut

Eqqissimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi § 1-imi qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut tamakkiisuunngitsumik assersuusiorfigineqarput. Siunnersuummi matumani qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut ataatsimut nas-suiaasersorneqarnerat piulerpoq.

Qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut tassaapput inuit suliaqartarsimaneranut takussutissat qangali qimanneqarsimasut. Nassuiaasiinermi

pineqartunut ilaatigut ilaapput illukut, najugaqarfikut, iliveqarfiit atorunnaarnikut, tupeqarfikut, attakut, ilerriit, narsaasiat, ujaqqanit qarmakkat, inussuit aamma ujaqqanit qarmakkat taamaatsillugillu inissinneqarsimasut.

Qanganitsat eriagisassat akunnerminni imminnut ataqatigiinnerat annertuumik pingaaruteqarpoq, tassa tamanna takussutissaammat qanganitsap eriagisassap oqaluttuassartaanut tassungalu atatillugu suliaasimasunut. Qanganitsat eriagisassat akunnerminni imminnut ataqatigiinnerat tassaavoq qanganisaq eriagisassaq immikkooqqissaartillugu isigineqassanngimmat taassumali avatangiisai kiisalu oqaluttuarisaanikkut atuuffia ilanngunneqassammata. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq nunaqarfik taassumalu eqqaani ilerriit akornanni immikkut ataqatigiinneq.

§ 5-imut

Aalajangersaanerup nassataraa qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut qanoq ittuunerat naapertorlugu immikkoortiterneqarneri. Qanganitsat eriagisassat aalajangersimalluinnartut aallaavittut eqqissisimatitassaanngillat, kisiannili imm. 1 naapertorlugu eqqissisimatitassanngortitaasinnaallutik, kiisalu qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut allat imm. 2 naapertorlugu namminerisamik eqqissisimatitassanngortitat.

Imm. 1-imut

Qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut aalajangersakkami taaneqartut eqqissisimatitassanngortinneqarnissaat Nunatta Katersugaasiviata nammineq aalajangiiffigissavaa. Tassunga atatillugu pingaartinneqarpoq Nunatta Katersugaasivia tassaammat ilisimasaqartutut naliliisussaq qanganitsap eriagisassap piunnartinneqassanersoq oqaluttuari-saanikkut annertuumik naleqartinneqarnini pissutigalugu.

Qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut aalajangersakkami uani immikkut taaneqartut eqqissisimatitassanngortitsisinnaanermik qinigassiipput, taakkumi qanganitsat eriagisassat assigiinngitsorpasuummata. Qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut aalajangersakkami taaneqartut oqaluttuarisaanikkut annertuumik naleqar-tinneqarnertik pissutigalugu piunnartinneqartariaqarsorineqarpata eqqissisimatitassanngortin-neqarnissaat Nunatta Katersugaasivianit aalajangerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Matumani isumagineqartoq tassaavoq qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut eqqissisimatitassanngortinneqarsinnaasut assersuutigalugu Kalaallit Nunaata sumiiffiilluunniit kulturikkut oqaluttuassartaanut kulturikkulluunniit kingornussassanut paasisitsissutaaqataasinnaaguni.

Nunatta Katersugaasiviata aalajangiiniarnermini paasisimasalittut nalilersinnaavaa qanganitsanut eqqaassutissap imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsup qanoq innera, pisoqaassusia, qanganitsanut eqqaassutissanut imaaliinnarlugit

peerneqarsinnaanngitsunut allanut attuumassuteqarnera, immikkut oqaluttuassartaa, nunaminertamik maannakkut atuineq pilersaarutaasullu aammalu inuussutissarsiornikkut soqutigisat.

Iliveqarfiit pillugit aqutsineq, tamatumunnga ilanngullugit iliveqarfinnik atorunnaarsitsineq, tunngaveqarpoq iliveqarfiit pillugit Inatsisartut Peqqussutaannik. Ajornaquteqanngilarli iliveqarfiup atorunnaarsimasup imm. 1 naapertorlugu eqqissimatitassanngortinneqarnissaata aalajangiivigineqarnissaa.

Tupeqarfikut ataatsimut imm. 2-mi pineqartunut ilaapput, kisiannili tupeqarfikut nunasiaalernerup kingornaneersut imm. 1-imi pineqartunut ilaallutik. Kalaallit Nunaat nunasiaalernerup piffissami sumi eqqunneqarnera eqqarsaatigalugu immikkoortunut marlunnut avitaavoq, tak. § 2, imm. 2. Taamatut avitsisimanerup kinguneraa, tupeqarfikoq kitaaniittoq, tak. § 2, imm. 1, nr. 1, ukiut 1800 sioqqullugit nutaanngissusilik ingerlaannartumik eqqissimatitassanngussammat, tak. imm. 2. Tupeqarfikoq 1800-meerpat imaluunniit nutaanerulluni imm. 1-imi pineqartunut ilaavoq. Kalaallit Nunaata sinneranut ukioq 1900 avitsiviuvoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkakkut erseqqissarneqarpoq qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut allat § 4-mi pineqartunut ilaasut namminerisamik eqqissimatitassaatitaasut. Matumani pineqarput ilaatigut illukut, najugaqarfikut, ilerriit, iliveqarfiit il.il..

Imm. 3-mut

Eqqissimatitassanngortitsinerup inatsisitigut sunniutigaa qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut ajoquserneqannginnissaat, allanngortinneqannginnissaat imaluunniit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit nuunneqannginnissaat. Tamatuma kinguneraa qanganitsani eriagisassani imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsuni taakkulu eqqaanni aamma sanaartortoqarsinnaanani, nunamik assallatsitserisoqarsinnaanani, ikumatitsisoqarsinnaani, tupertortoqarsinnaanani imaluunniit igitassanik igitisoqarsinnaanani.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi aalajangersagaq eqqissimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi § 3, imm. 1-imut naleqqiullugu tigussaasumik allannguuteqanngilaq.

Imm. 4-mi aalajangersakkap qularnaarpaa qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut eqqissimatitassanngortitat qanittuini assersuutigalugu sanaartukkanik aqqusinernillu annertunerusumik sanaartortoqannginnissaa. Ungasissutsip 20 meterip iluani ingerlanneqarsinnaasutut akuerisanut ilaapput nunalerinikkut ingerlatsineq aqqusineeqqanillu pilersitsineq. Aqqusineeqqanik pilersitsinissaq akuerisaavoq qanganitsanut eriagisassanut imaaliinnarlugit

peerneqarsinnaanngitsunut inuit pisuinnarlutik ornigussinnaallutillu qimagussinnaanissaat siunertaralugu.

Nunalerinikkut ingerlatsinermut ilaapput nunap qaavaniit 15 cm tikillugu itissusilimmuut nunap qaavanik nalimmatserineq, naggorissaasiineq, naasussaliineq kiisalu nunatap ivigartortitsivittut atorneqarnera, ilaanngillat assaanerit, assallatserinerit, 15 cm ataallugit nalimmatserineq, imaarsaaneq aamma ujaraajaaneq.

Nunalerinikkut ingerlatanut allanut Nunatta Katersugaasivia akuersissuteqarsinnaavoq. Tamakku tassaasinnaapput 15 cm-mit itinerunngitsumi nunap qaavani nalimmatserineq, imaarsaaneq aamma ujaraajaaneq. Aammattaaq Nunatta Katersugaasivia akuersissuteqarsinnaavoq qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut pillugit paasisutissanik nivinngaavinnik, eqqaavinnik allanillu ikkussinissamut qanganitsanut eriagisassanut imaaliin-narlugit peerneqarsinnaanngitsunut kikkulluunniit ornigussinnaanerannut iluaqutaasinnaasunik.

Eqqissisimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi § 3-mi aalajangerneqarpoq suliffeqarfimmik sumilluunniit qanganitsanut eriagisassanut imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunut annertuumik takussunarsaataasinnaasunik peqarnissaa inerteqqutaasoq. Siunnersuummi inerteqquteqarneq erseqqissuliorfigineqarpoq taaneqarluni nunalerinikkut ingerlatsinerinnaat akuerine-qarsinnaasut. Nalilerneqarpoq oqaasertaanik allannguinerup sunniutigissanngikkaa pigisanik aalaakkaasunik arsaarinnissuteqarsinnaaneq imaluunniit allatut oqaatigalugu atuisinnaanermut pisinnaatitaaffiusinnaasunik akornutaassanani. Sumiiffinni pineqartuni nunaminertanik atui-neq qangaaniilli annikippoq, oqaasertaanillu allannguinerup siunertaraa inatsiseqarnikkut erseqqissaaneq aalajangersagaq killilersuissutaatinngikkaluarlugu. Aammattaaq § 6-imi sanioq-qutsisinnaatitaanissamut periarfissaqarpoq atuisut ataasiakkaat artukkerulunneqarsinnaanerat pinngitsoortinniarlugu.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkakut erseqqissarneqarpoq qanganitsap eriagisassap imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsup saniani 2 meterit iluani sumilluunniit iliuuseqartoqaqqusaanngitsoq. Aalajangersakkap nunalerinikkut, inuussutissarsiornikkut, sunngiffimmuut tunngasunik allanillu ingerlatamik suliaqarnermi qanganitsap eriagisassap imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsup mianersuaalliornikkut ajoquserneqannginnissaa siunertaraa, kisianni takuuk § 12. Taamaattoq aalajangersagaq qanganitsap eriagisassap imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsup allanngutsaaliorneqarnissaanut, assersuutigalugu 2 meterit iluani naanikut killorneqarsinnaanerannut, akornutaassanngilaq.

Qanganitsap eriagisassap imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsup saniani 2 meterit iluani iliuuseqartoqaqqusinnginneq pigisanik aalaakkaasunik arsaarinnissuteqarnertut taaneqarsinnaanngitsoq nalilerneqarpoq. Qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut eqqaanni nunaminertamik atuisinnaatitaaneq qangali

killilersugaavoq. 2 meterit iluani iliuuseqartoqaqqusinnginneq qanganitsap eriagisassap imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsup eqqaaniittumik nunamik atuisinnaatitaasunut tamanut atuuppoq. 2 meterit iluani iliuuse-qartoqaqqusinnginneq tamanut atuuppoq killilimmillu annertussuseqarluni.

§ 6-imut

Aalajangersakkap imaraa sanioqqutsinissamut periarfissaq annertoq pisunut assigiingitsunut arlalinnut sammitinneqarsinnaasoq. Qanganitsap eriagisassap imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsup aalajangersimasup eqqissisimatitassanngortitaanera § 5, imm. 3-mut, tak. imm. 2, tunngatillugu atortuujunnaarsinneqarsinnaavoq qanganisaq eriagisassaq imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsoq assersuutigalugu asersimappat, imaluunniit nunami assaanermut atatillugu qanganisaq eriagisassaq nuunneqarpat. § 5, imm. 4 aamma 5-imut tunngatillugu Nunatta Katersugaasivia sanioqqutsinissamut akuersisinnaavoq eqqissisimatitassanngortitaasumi allatut iliuuseqartoqarnissaanut. Taamaattoq oqaatigineqassaaq sanioqqutsinissamut periarfissaq suugaluartunulluunniit atorineqarsinnaasutut eqqarsaataanngimmat, pisunullu immikkut illuinnartunut, tamatumani ilanngullugit inuussutissarsiornermut tunngasut, atorineqarsinnaalluni.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersakkakut aalajangerneqarpoq atuisut nunaminertamik atuinissamut akuerineqarsimasut, kommunalbestyrelsit, pisortani oqartussat sumiiffinnilu katersugaasiviit akuerisaasut qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik eqqissi-simatitassanngortitsinissaq pillugu suliassanik kiisalu tamakkuninnga allanngortitsinissamik atorunnaarsitsinissamilluunniit suliassanngortitsinissaasut.

Atuisut ilaatinneqarput qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut aalajangersakkami matumani eqqissisimatitassaataasut nunaminertamik atuinissamut akuersissutip atorineqarnissaanut sunniuteqarsinnaammata. Taamaattumik nunaminertamik pineqartumik uppersaatissaqarnatik atuisut allat, taamaalillutillu eqqissisimatitassanngortitsinissamik suliameq soqutigisaqartuunngitsut, akuusinnaatitaanngillat.

Kommunalbestyrelsit sumiiffinni oqartussani qaffasinnerpaatut sumiiffinnullu pilersarusiortutut inissisimanertik pissutigalugu ilaatinneqarput.

Pisortani oqartussat ilanngunneqarput suliassanillu aallartitsinnaatitaallutik mianerisassanut nunamut tamarmut atuuttunut, soorlu inuussutissarsiornermi mianerisassanut sanaartukkanullu annertunernut, timalimmik pilersarusiornermut il.il. mianerisassanut isumagisaqar-nertik pissutigalugu.

Sumiiffinni katersugaasiviit katersugaasiveqarneq pillugu inatsisiliat naapertorlugit akuerineqarsimasuussapput.

Ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq Nunatta Katersugaasivia nammineerluni suliniuteqarnermigut eqqissisimatitassanngortitsinissamik suliassamik aallartitsisinnaassasoq.

Aalajangersagaq eqqissisimatitsinissaq pillugu inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq, tassa eqqissisimatitsinissamik inatsit atuuttoq imaqarmat aalajangersakkamik qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsunik eqqissisimatitassanngortitsissutaasussamik. Tamanna tunngavigalugu aalajangersagaqanngilaq eqqissisimatitassanngortitsinissaq pillugu suliassamik kina aallartitsisinnaanersoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersarneqarpoq qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut eqqissisimatitassanngortinneqarnissaat kiisalu taassuma allanngortinnissaa imaluunniit atorunnaarsinnissaa Nunatta Katersugaasiviata aalajangiiffigissagaa.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangersakkami Nunatta Katersugaasiviata eqqissisimatitassanngortitsinissamik suliassamik sularinninneranut atatillugu tusarniaasoqarnissaa piumasaqaataavoq. Atuisut nunaminertamik atuinissamut akuerisaasut tassaapput innuttaasut, suliffeqarfiit allalluunniit nunaminertamik qanganitsap eriagisassap imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsup inissisimaffigisaani atuinissamut akuerineqarsimasut. Suliani ataasiakkaani pitsaanerpaassaaq inuit su-sassaqtut, soorlu sanilerisat, pilersaarusiordermi oqartussaasut, peqatigiiffiit il.il. tusarniaavigineqarnissaat.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aalajangersagaq taanna malillugu aalajangiineq tamanut saqqummiunneqassasoq. Tamanut saqqummiussineq ima paasineqassaaq aalajangersagaq elektroniskiusumik tamanut saqqummiunneqassasoq. Tamatuma saniatigut inassutigineqarpoq maannamut ileqquusut, tassa nutaarsiassaqarfinni naqitani takoqqusaarusiisoqartarnerup, kommunip pineqartup aammalu pilersaarusiordermi oqartussaasup pineqartup toqqaannartumik nalunaarfigineqartarnerat, ingerlatiinnarneqassasut.

§ 8-mut

Imm. 1-mut

Aalajangersakkap uuma ingerlateqqippaa Nunatta Katersugaasiviata nalunaarsuinissaminut pisussaaffia. Paasissutissat nalunaarsukkat tamanit atorneqarsinnaanngussapput, katersugaasiveqarneq pillugu maleruaqqusat naapertorlugit.

Imm. 2-mut

Erseqqissaatigineqassaaq imm. 2-mi aalajangersagaq eqqissisimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajummat.

Imm. 2-p Nunatta Katersugaasivia qanganitsanik eriajisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik inatsit manna tunngavigalugu eqqissisimatitassanngortinneqarsimasunik nakkutilliinissamik pisussaaffilerpaa. Inassutigineqarpoq nakkutilliineq kommuunit, peqatigiiffiit, sumiiffinni katersugaasiviit allallu suleqatigalugit pisassasoq.

Imm. 3-mut

Erseqqissaatigineqassaaq imm. 3-mi aalajangersagaq eqqissisimatitassanngortitsisarnermut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajummat.

Aalajangersakkap Nunatta Katersugaasivia qanganitsanik eriajisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik pingaarnernik aserfallatsaaliinissamik pisussaaffilerpaa. Nunatta Katersugaasiviata aalajangissavaa qanganitsat eriajisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut suut pingaaruteqartuunersut. Aalajangiinermi tunngavigisanut ilaasinnaasut tassaapput qanganitsap eriajisassap qanoq issusia, oqaluttuarisaanikkut pingaassusia, qanganitsat eriajisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut assingusut qassiunerat, sulissuteqarnissamut periarfissat il.il.. Aserfallatsaaliinissamulli pisussaaffik allangujuitsuunngilaq, siunertamut tassunga aningaasaliissutit iluini sulisoqassammat. Aalajangersaanerup mattutinngilaa, aserfallatsaaliinernut, misissuinerut assaanernullunniit qanganitsanut eriajisassanut imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunut tunngasuni Nunatta Katersugaasiviata aningaasaateqarfinnut qinnuteqarsinnaanera, imaluunniit tamakkununga avataaniit aningaasalersuisitsisinaanera.

Nunatta katersugaasiviata qanganitsanik eriajisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik aserfallataaliinissamut pisussaaffia atituumik paasineqassaaq, tassa ilaatigut pineqarlutik ivikkanik killuineq, asiunaveersaartitsineq sinerissamillu isumannaarineq, ungalunik allagarsiivinnillu nappaanerit. Kiisalu aalajangersagaq § 6-imut, tak. § 5, imm. 3, atatillugu paasineqassaaq, taanna naapertorlugu immikkut ittuni qanganitsat eriajisassat piiarneqarsinnaammata imaluunniit nuunneqarsinnaallutik.

§ 9-mut

Imm. 1-imut

Eqqissimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersaanerup uuma siunertaraa qulakkiissallugu Nunatta Katersugaasiviata, pilersaarusiordermut aamma nunap pisuussutaanik atuinermut oqartussaasut allallu nunap pisuussutaanik atuinermik suliaqartut timalimmik pilersaarusiordermut atatillugu qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaangitsut isumannaarneqarnissaat siunertaralugu suleqatigiinnissaat.

Oqaatsip pilersaarusiordermut oqartussat iluaniipput nuna tamakkerlugu imaluunniit kommunit iluini nunaminertanik atuinermut pilersaarusiordermut. Nunap pisuussutaanut oqartussaasunut ilaapput suliaqarfiit sulluunniit Kalaallit Nunaata aatsitassanit ikummatissanillu pisuussutaanik suliaqartut tamarmik. Allat susasaqartut nunap pisuussutaanik atuinarlutik suliaqartut tassaasinnaapput avangiisit pillugit oqartussaasut, nunalerinermi oqartussaasut imaluunniit allat Kalaallit Nunaaniittut imaluunniit avataanittut.

Nunatta Katersugaasiviata oqartussat suliaqarfiillu qulaani taaneqartut suleqatigalugit sulissutigissavaa qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaangitsut taakkulu paasis-sutissat tunniussaasut siunissamut qulakkeerneqarsimanissaat. Aalajangersakkakut isumannaarneqarpoq qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaangitsut isumannaarneqarnissaannut atatillugu susasaqartut imminnut akunnerminni paasisutissiisarnissaat.

Imm. 2-mut

Eqqissimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 2-kkut pilersaarusiordermut aamma aatsitassanut ikummatissanullu oqartussaasut pisussaaffilerneqarput qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaangitsunik attuisassanik akuersissuteqarnissaq sioqqullugu pilersaarutinik suliasallu suliasartaasa suliarineqarneranni Nunatta Katersugaasivianik akulerutsitsisarnissaa.

Pilersaarutit pineqartut tassaapput nunap immikkoortuinut pilersaarutit, kommuninut pilersaarutit, illoqarfiit immikkoortuinut pilersaarutit pilersaarutillu allat.

Akuersissutit pineqartut tassaallutik misissueqqaarnissamut aammalu paasiniaanernut atuinissanullu akuersissutit.

Akulerutsinneqarneq pisinnaavoq Nunatta Katersugaasiviata tusarniaavigineragut. Akulerutsinneqarnerup siunertaraa, qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaangitsut ilisimaneqartut pilersaarusiordermi sunniuteqarsinnaasut siusissukkat paasineqarnissaat, taamalu qanganitsanut eriagisassanut imaaliinnarlugit

peerneqarsinnaanngitsut eqqissisitassanngortitanut tunngatillugu kingusinnerusukkut nunaminertamik atuinissaq akerliusunngortikkumanagu.

Imm. 3-mut

Eqqissisimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq nutaajuvoq.

Annertuumik assaanernik suliaqartoqassatillugu Nunatta Katersugaasiviata akulerutsinneqarnissaanik pisussaaffeqarneq aalajangersakkami imm. 3 naapertorlugu sanaartortitsisunut atuuppoq. Nunamik assaaneq annertuujunersoq nalilersorniartillugu qissimilaagassaapput nu-namik assaaneq illoqarfiup killeqarfiata iluaniinnersoq imaluunniit nunaannarmiinnersoq, aningaasaqarnikkut apeqqutit, kiisalu nunamik assaanermi siunertarineqartoq. Annertuumik assaanernut assersuutissaapput erngup nukissiorfiit, suluusalinnut mittarfiit, umiarsualiveqarfiit talittarfiillu aamma aqquserngit annertunerusut.

Imm. 4-mut

Eqqissisimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersagaq naapertorlugu imm. 2 aamma 3 malillugit Nunatta Katersugaasiviata akulerutsinneqarnermigut qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik peqarnera allagaateqarfiit aqqutigalugit nakkutigissavaa. Allagaateqarfiit aqqutigalugit nakkutilliineq pissaaq Nunatta Katersugaasiviata allagaatinik toqqorsivii atorlugit. Taamaalilluni qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut ilisimaneqartut pilersaarusernermut oqartussanut allanullu ingerlateqqinneqarsinnaapput.

Allagaateqarfiit atorlugit nakkutilliineq qulakkeerutaanngilaq nunami aalajangersimasumi qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik ilumut allanik soqanngitsoq.

§ 10-mut

Una aalajangersagaq periarfissiivoq pilersaarusiit naapertorlugit nunamik assaaneq aallartitsinnagu, nuna pineqartoq qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik peqarneranik misissuinissamut. Suliat pineqartut tassaasinnaallutik nunap iluata qanoq ittuuneranik misissuinerit, akilersinnaassutsimik misissuinerit, nunap pineqartup ataatsimut qanoq issusianik misissuinerit, ajutooratarsinnaanerup nalilivigineqarnera assigisaallu. Qanganisarsiuunit naliliinerit immikkut soqutiginaateqartut nalilerneqarput, illoqarfiit avataanni, pingaartumillu nunamik assaanerit annertuut pisussaatillugit, soorlu erngup nukissiorfiliorniarnerni, mittarfiliorniarnerni, tulattarfiliorniarnerni, aqqusernit annertuut suliariniarneqarnerini, aammalu aatsitassanik piiiaaniarnermi.

Imm. 1-imut

Eqqissimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkap imaraa nunami assaanerup aallartinneqarnera sioqqullugu sumiiffiup qanganisarsiuunit takusarneqarsinnaaneraniq neqeroorut.

Imm. 1-imi Nunatta Katersugaasiviata qanganisarsiuut aqutugalugit naliliinissaa piffissakkut killilerneqanngilaq, katersugaasiviup misissuisinnaaneranut silap pissusai killiliimmata. Pitsaasuusarili sanaartortitsisup Nunattalu Katersugaasiviata iluminni soqutigisatik naapertorlugit isumaqatigiissutigisinnaappassuk, tamanna qanoq aaqqiivigineqassanersoq.

Qanganisarsiornikkut takusaaneq katitigaavoq allagaateqarfiit aqutugalugit nakkutilliinermik aammalu sumiiffiup pineqartup takusarneqarneraniq, taamaalilluni periarfissaqalissalluni assaaneq aallartinneqarsimasoq unitsinngikkaluarlugu qanganitsat naleqartitat nalunaarsorneqarnissaat. Siunnersuutigineqarpoq qanganisarsiornikkut takusaaneq nunami assaanissap pilersaarutaasup piffissaani siusissumi pissasoq, assersuutigalugu assaanissap sumi ingerlan-neqarnissaata aalajangiiffigineqarnerani.

Aalajangersakkakkut aalajangersarneqarpoq sanatitsisoq imaluunniit misissueqqaarnermut assaanermulluunniit akiliisussaq aningaasartuutitut matussusiissasoq. Akiliinissamut pisussaaffik takussutissaavoq qanganisarsiornikkut takusaanissap nammineq toqqarneqarsinnaa-neranut taamaalillunilu sanatitsisumut imaluunniit akiliisussamut periarfissaasoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq eqqissimatitsinissamik inatsisip atuuttup § 4, imm. 1-ianik ineriartortitseqqinneruvoq, tassa taamaallaat aalajangersarneqarsimammat Nunatta Katersugaasivia aalaja-ngersinnaasoq nunami assaanerup nalaani qanganitsamik eriagisassamik imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsunik nassaartoqarneranut atatillugu misissuineramik ingerlatsisoqarsin-naasoq.

Sumiiffimmi qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik ataatsimik arlalinnilluunniit peqartoq Nunatta Katersugaasivia naliliippat imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq tassani qanganisarsiornikkut misissuisoqassasoq. Nunatta Katersugaasivianut aalajangigassanngortinneqarpoq qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugu peerneqarsinnaanngitsunik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit assaalluni sukumiisumik misissuinissaq pi-sariaqarneris imaluunniit assersuutigalugu qanganisaq eriagisassaq imaaliinnarlugu peerne-qarsinnaanngitsoq allatut uppersaasiorneqassanersoq, tamatumalu kingorna qanganisaq eriagisassaq matorunneqarsinnaalluni peerneqarsinnaalluniluunniit.

Qanganisarsiornikkut misissuineq nunaminertamut assaaffiusumuinnaq tungavoq eqqaanilu nunaminertanut suliamik ingerlatsinermut atasumik qamutininik ingerlavinnut, tupeqarfinnut assigisaannullu.

Imm. 1 naapertorlugu qanganisarsiornikkut misissuinerup qanganisarsiornikkut naliliinermit allaassutigaa pineqarmata qanganitsamik eriagisassamik qulakkeerinninneq attakusiunerlu, qanganisarsiornikkullu naliliineq tassaalluni nunamik pineqartumik nalunaarsuineq. Qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaangitsunik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit qanganisarsiornikkut misissuinerit, tassaapput attakusiornerit, isumannaarinninne-rit, paasissutissanik katersinerit, nalunaarsuinerit il.il..

Imm. 2 ilallugu piumasaqaateqarpoq Nunatta Katersugaasiviata qanganisarsiornikkut misissuinissamik siunniussinera qaammatit 18-it qaangiutsinnagit piviusunngortinneqassasoq. Piffissaliinerup qulakkiissavaa, nunamik assaanerit sivirusunerusumik unitsinneqannginnissaat. Qaammatinik 18-nik killissaqartitsineq qanganisarsiornikkut assaanissamut siviruserpaaffiusinnaasutut aallaavigineqassaaq. Taamatuttaaq qaammatinik 18-inik piffissaliinerup periarfis-sippaa, qanganisarsiornikkut misissuinerup silap pissusaanit unitsinneqannginnissaa.

Aalajangersagarli aamma periarfissiivoq qanganisarsiornikkut misissuinerit qaammatit 18-it sinnerlugit ingerlanneqarsinnaaneritut, pissutsit immikkut ittut atuutsillugit. Pissutsit immikkut ittut tassaasinnaapput, silap pissusai qaangeruminaatsut, nunap annertuujunera, avinnga-rusimasumiinnera, pilersuineq akisooq assigisaallu.

Imm. 3-mut

Eqqissimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq nutaajuvoq, tassa eqqissimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi isummerfigineqanngimmat qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaangitsunik misissuinerit kimit akilerneqassanersut.

Aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq sanaartortitsisoq imaluunniit assaanerit matussusiiisussaq qanganisarsiornikkut misissuinerit aningaasartuutininik matusissasoq.

Ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq qanganisarsiornikkut misissuinerit piviusunngortinnissaannut Nunatta Katersugaasivia missingersuusiussasoq. Nunatta Katersugaasiviata missingersuusiaasa imarissavai pineqartup katersugaasivimmi inissinnissasa tungaanut aningaasartuutissat, tassa imaappoq ilaatigut asiunaveersaartitsinerit aningaasartuutit ilanngullugit. Missingersuusiit misissuinerup aallartinnerani saqqummiunneqarsimassapput.

Kisiannili erseqqissaatigineqassaaq, sanaartortitsinissamik pilersaarut taamaatinneqarpat sanatitsisup akiliisussaanerit pisussaaffini malissanngimmagu sanaartortitsinissamik pilersaarut taamaatinneqarpat sulii aningaasartuuteqartoqarsimangippat.

Imm. 4-mut

Eqqissimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq nutaajuvoq.

Allanngortitassaangitsumik nalunaarutiginnittussaanermik pisussaaffiup eqqortinneqarnissaa aammalu qanganisarsiornikkut misissuineq qulakkeerniarlugit, qanganisarsiornikkut misissuinerup matussuserneqarnissaa eqqarsaatigalugu sanioqqutsisinnaaneq periarfissiissutaavoq, tak. imm. 2. Sanioqqutsisinnaatitsinerup pissutsit naapertuutinnigitsut pinaveersarpai, soorlu sanaartortitsisoq namminersortoq, assaanermik annikitsumik suliaqartillugu. Sanaartortitsisoq namminersortoq tassaagajuppoq inuk ataaseq imaluunniit ilaqutariit.

Assaanerit annikitsut tassaapput illuaqqiornerit, nammineq illuliat assigisaallu, matumanittaaq nunalerinissamut piareersarneq. Matumani pineqartut aamma tassaasinnaapput namminersorluni piginneqatigiilluni inissialiortarnerit piginneqatigiilluni inissialiortarnerit pillugit inatsisartut peqqussutaat malillugu aamma inissialiortarnermut tapersiissuteqartarnerq pillugu inatsisartut peqqussutaat malillugu inuit nammineq 10/40/50 malillugu inissialiortarnerat. Sanioqqutsisinnaatitsissuttip pingaarnertut atuuffissai eqqarsaatigineqartut tassaapput nammineq atugassanik nunami assaanerit imaluunniit sanaartornerit, tamatuma illuatungeraa inuussutissarsiutitut ingerlatassatut suliffeqarfiit siunertaqartut.

Naatsorsuutigineqarpoq sanioqqutsinissamut periarfissaq annikitsuinnarmik atorineqassasoq, nunatsinni qanganitsanik eriagisassanik nalunaarsuineq tamakkiiartortillugu, aammalu pilersaarusernermut oqartussaasut suleqatiginerat annertusiartortillugu. Suleriaatsit naapertorlugit imm. 4-p atorineqarnissaa pillugu Nunatta Katersugaasivia Kultureqarnermut Pisortaqarfimmut inassuteqaateqartassaaq.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq eqqissimatitsinissamik inatsisip atuuttup § 4, imm. 1-ianik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 5-ip qularnaarniarpaq nunami assaanerit pilersaarutaareersut suliamik paasisimasaqartut tunngaviliinerat pissutigalugu imaluunniit patsisissaqavinnigikkaanni kinguartinneqannginnissaat. Taamaattumik nunami assaanerit qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik imaluunniit qanganisarsiornikkut misissuinerup attuisussaangikkunik aallartinneqarsinnaapput.

Aalajangersagaq missingiinissamik imaqarpoq, taassuma imarlugit tunngavissat, soorlu qanganitsat eriagisassat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut illersorneqarnissaat, qanganisarsiornikkut misissuinerit ingerlanneqarnissaasa isumannaarneqarnissaa, assaanerup aallartinneqarnissaanut periarfissat aamma inuussutissarsiornikkut soqutigisat pingaaruteqartut.

§ 11-mut

Aalajangersakkami matuma pineqarpoq § 10, imm. 1-imi periarfissaq sanaartortitsisumit atorneqarsimangippat tassalu Nunatta Katersugaasivia siusissukkut akulerutsinneqarsimangippat. Aalajangersakkami maleruagassat eqqissimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi § 4, imm. 1-ip ilaanik nangitsinerupput, allannguutigalugu Nunatta Katersugaasiviata aalajangiiffigissammagu qanganisarsiornikkut misissuineq § 10, imm. 2-4 naapertorlugu pissaner-soq. Kiisalu erseqqissarneqarpoq nassaanik nalunaarutiginnittussaataaneq sanaartortitsisup akisussaaffigimmagu.

§ 12-imut

Aalajangersagaq eqqissimatitsinissamik inatsisip atuuttup § 7, imm. 1-ianik ingerlatsitseqqinneruvoq siunertaralugulu Danmarks Nationalmuseumip nunanilu allani katersugaasiviit ilisimatusarnermillu ingerlatsiviit (ilisimatusarfiit assigisaallu), Kalaalit Nunaanni qanganitsanik eriagisassanik imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsunik suliaqarnissamut akuerineqarsinnaanerat.

Nunatta Katersugaasiviata aalajangiiniarnermini pingaartissavai nunatsinni qanganitsat eriagisassat siunissamut isumannaarneqarnissaannik innimigisassanngortitsineq pillugu inatsisip pingaarnertut siunertaanut naleqqiullugu assaavigineqarsinnaalersitsinissaq naleqquttuullunilu tulluartaunersoq, suliniutip ilisimatusarnikkut pitsaassusaa, qinnuteqartup suliatigut piginnaasaqassusia, suliffeqarfiup aningaasaqarnikkut patajaassusaa aammalu suleqatigiinnerup anguneqarsinnaasup qanoq ittuunera ilanngullugit. Nunatta Katersugaasivia piginnaatitaavoq Nunatta Katersugaasiviata anguniagai iliuusissatullu pilersaarutai eqqarsaatigalugit qinnuteqartut pingaarnersiornissaannut imaluunniit itigartinnissaannut.

Piomasagaatit tassaasinnaapput misissuinermi inernerit, uppersaatissat tamarmiusut ilanngullugit Nunatta Katersugaasivianut atugassanngorlugit kiisalu nassaarineqartut pigisassanngorlugit tunniunneqassasut. Aammattaaq piomasagaatigineqarsinnaapput aningaasaqarnikkut killissarititaasunik isumaqatigiissuteqarneq, aanaveersaaneq, ilisimatusarnikkut sulianik ingerlatsinissamut piffissaliineq, paasissutissanik ingerlatitseqqiineq il. il.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq eqqissimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi § 9, imm. 1-imik ingerlatitseqqinneruvoq, allaassutigalugu siunnersuutigineqarmat eqqissimatitassanngortitsinissat pillugit suliassani Nunatta Katersugaasivia aalajangiisuussasoq eqqissimatitassanngortitsinissamilu tunngaviusinnaallutik

illutoqqap imaluunniit kulturikkut oqaluttuarisaanermut su-miiffiup pingaaruteqartup ilusilersueriaatsikkut naleqartitaanera.

Illuttoqqat kiisalu kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffiit pingaarutillit eqqissisimatitassanngortinneqarnissaat pillugu Nunatta Katersugaasivia aalajangiissussaavoq, tak. § 17, imm. 4.

Illutoqqanik oqaraanni pineqarput illutoqqat, qanganitsatut eriagisassatut imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsutut taaneqarnissaminnut piumasaqaatinik naammassinninngitsut, tak. § 3. Tassa imaappoq illutoqqat atorneqartut aamma/imaluunniit ukiut 100-t ataallugit pisoqaassusillit. Tamatuma saniatigut illutoqqat suunerinik paasinninneq atituujusinnaavoq, taamalu illutoqqat suulluunniit pineqarsinnaallutik, soorlu oqaluffiit illutaat, illutoqqat nalinginnaasut, quit, illuaqqat, puilasuliat, tissaluttuliat, aqqusernit, ikaartarfiit, qaarusuit aatsitassarsiorfiusi-masut aammalu illersornissamut atortut il. il.

Kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffiit pingaarutillit tassaapput nunap ilaani sumiiffiit ataatsimut isigalugit ataatsimut ilisarnaqutillit, imaluunniit sumiiffiit inuiaqatigiinni ineriartorsimanermut sivisuumik pisimasumut, soorlu Nuup saavani umiarsualivitoqaq ukiuni 1728-miit 1930-kkunnut atuussimasoq, takussutissat. Illoqarfiup nunaqarfiullu iluani sumiiffiusinnaapput imaluunniit qanga inoqarfiusimasut annertuut, qaarusuit aatsitassarsiorfiusimasut imaluunniit illersornissamut atortut, nunaleriveqarfiit il.il..

Aalajangersakkakkut illutoqqap imaluunniit sumiiffiup oqaluttuarisaanikkut imaluunniit illutoqqakanik ilusilersuinikkut kingornussat annertuumik pingaarutilittut nalilerneqartillugit suliatigut naliliinissa siunniunneqarpoq. Naliiliinermi pingaartinneqarsinnaapput pisoqaassuseq, aserfallassimaneq, atorneqarnera, ilusilerneqarnera aammalu nunamut tamarmut, nunap immikkoortuannut imaluunniit sumiiffimmi oqaluttuarisaanikkut pingaaruteqarnera.

Imm. 2-mut

Eqqissisimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 2 periarfissiivoq illutoqqanik eqqissisimatitassanngortitsinermi sukannissutsit assigiin-ngitsut atorneqarsinnaanerat.

Nr. 1-imut

Nr. 1 malillugu eqqissisimatitassanngortitsinermi illutoqaq tamarmiusoq pineqarsinnaavoq. Tassa imaappoq illutoqqap ilua taamatullu silataa.

Nr. 2-mut

Nr. 2 naapertorlugu eqqissimatitassanngortitsinermi illutoqqap silataa pineqarsinnaavoq, imaalillugu piginnittut atuisullu periarfissaqarlutik illup silataata ilusaanut sunniteqanngitsumik illup iluata allanngortiternissaanut.

Nr. 3-mut

Aalajangersagaq naapertorlugu eqqissimatitassanngortitsinermi illup sannaasa ilai ataasiakkaat pineqarsinnaapput. Nr. 3 malillugu eqqissimatitassanngortitsinermi pineqarput pisut eq-qissimatitassanngortitsinissaq eqqarsaatigalugu illutoqqap immikkoortui ataasiakkaat kisimik soqutiginaateqarlutik. Illutoqqap immikkoortui ataasiakkaat tassaasinnaapput isaariaq, init ilaat, qaliap sanna, napasuliaq, iikkamut qalipagaq taamaaqataalluunniit.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq eqqissimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi § 19-imik ineriartortitseqqinneruvoq, erseqqissarneqarpoq kulturikkut oqaluttuarisaanermi sumiiffiit pingaaruteqartut innimigisassanngortinneqarsinnaasut.

Imm. 3-mi oqaatigineqarpoq kulturikkut oqaluttuarisaanermi sumiiffinnut pingaarutilinnut ilaasut kulturikkut eriagisassat assigiinngitsut imminnut ataqatigiinneri, taassumalu iluani avatangiisit qaninnerit imminnut sunneeqatigiinnerat, soorlu umiarsualiviit, aqqusineqqat, nasiffiit taamaaqataallu. Nunatta Katersugaasiviata kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiif-fiit pingaarutillit killilernerini, sumiiffiit qanganitsanik eriagisassaqaqarnerinik ilisimasaqarfigineqanngitsut ilanngussinnaavai, taamaattorli immikkut ittunik pisoqarfiusimaneriniq oqalut-tuatoqqani oqaatigineqartut, soorlu angut Alummiu, iverfiusarsimasut, sumiiffiit kulturikkut naapiffiusimasut. Kulturikkut eriagisassat pinngortarput kulturip pinngortitallu kalluaqatigiin-nerigut, taamaattumik sumiiffiit annertuut eqqissimatitassanngortinneqarsinnaanissaat periarfissaassaaq, taamalu kulturikkut eriagisassat sinaakkuserneqarsinnaanissaat, aammalu sumiiffimmik pineqartumik paasinninnerulersitsisumik.

Aammattaaq kulturikkut oqaluttuarisaanermi sumiiffinnut pingaaruteqartunut eqqissimatitassanngortitsinermik aalajangersakkat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat. Aalajangersakkani taakkunani pineqartunut ilaasinnaapput sumiiffiup nunap suatungaani killiliiffigineqarnera, matumanittaaq taassuma qanitai, eqqissimatitassanngortitsinermi piumasaqaatit aalajangersarneqarnerat, paarineqarnerinut suliniutaasinnaasut naammassineqarnerat kiisalu eqqissimatitassanngortitsinermit tunuliaqutaasut siunertaasullu.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq eqqissimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi § 9, imm. 2-mik nangitsineru-voq.

Imm. 4-mi aalajangersakkap nassataraa illutoqqanik imaluunniit sumiiffiinnik kulturikkut oqaluttuarisaanermi pingaarutilinnik eqqissimatitaassanngortitsineq

illutoqqanut taamaallaat tunnganngimmat. Taamaalillutik nunaminertat, naatsiiviit, quit, ungalut ilaallu ilanngullugit eqqissimatitassanngortitsinermit pineqartunut ilaasinnaapput. Ilanngunneqarnissaannili piumasaqaataavoq avatangiisit illersorneqartariaqartitamut tamarmiusumut ilaanissaat. Tamanna naliliineq pisassaaq imm. 1-imi naliliinermut atasumik.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap erseqqissarpaa, § 13 naapertorlugu eqqissimatitassanngortitsinerup inatsisitigut kingunissai. Illutoqqamik eqqissimatitassanngortitamik imaluunniit sumiiffimmik kulturikkut oqaluttuarisaanermi pingaarutilimmik piginnittoq pisussaavoq taanna isumannaatsumik nakkutigissallugu. Tamaattumik taama pisussaaffeqarneq innuttaasuni ataasiakkaani, suliffeqarfinni, peqatigiiffinni, kommuneni aammalu pisortat suliffeqarfiini issinnaavoq.

Isumannaatsumik nakkutilliineq tassaavoq, illutoqap atorineqarsinnaassammata, illutoqap aserfallassanngitsoq aserfallatsaaliinnginneq peqqutigalugu, aammalu illutoqap pingaarutaa imal. oqaluttuarisaanermut nunap pingaarutaa, kiisalu ilusaata pingaarutaa eriagineqassammata. Aserfallatsaaliineq eqqissimatitassanngortitsinermit ataqqinnittumik pissaaq. Taman-na isumaqarpoq nalinginnaasumik aserfallatsaaliineq pissammata eqqissimatitassanngortitsinerup atuutilernerani aserfallassimaneranut isikkuanullu naapertuuttumik. Soorlu illutoqap eqqissimatitassanngortitap qalipaataa toqqaannartumik allanngortinneqarsinnaanngilaq. Taamaattorli illup qalipaateqataanik qalipaaniaraanni akuersissuteqaqqaarnissaq pisariaqanngilaq, taamaallaat qalipaatiq suussusaa Nunatta Katersugaasivianit akuerineqarsinnaassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq imaqanngilaq eqqissimatitsinissamik inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu piginnittup atuisinnaatitaaneranut killiliisunik. Akerlianilli aalajangersakkakut piginnittup atuisinnaatitaanera aporfissakinnerulersinniarneqarpoq. Eqqissimatitsinissamik inatsisip atuuttup § 18-ia naapertorlugu eqqissimatitassanngortitsinerup allanngortinneqarnissaani piumasaqaataavoq eqqissimatitassanngortitsinissamik suliap aallartinneqarnissaa, siunnersuutip taamaallaat nassatarissallugu allaffissornikkut aalajangiinissaq. Eqqarsaataavoq aalajangiinerit taamaattut suliassartaasa sularineqarnerat tamatumuuna sivikinnerulersinneqassasoq.

Aalajangersakkami imm. 2-imi pineqarput nalinginnaasumik aserfallatsaaliinerup avataatigut illutoqqamik suliqarnerit. Taamatut suliqarnerit Nunatta Katersugaasivianit akuerineqassapput. Illutoqqamik eqqissimatitassanngortitamik allannguiniarnerit tamarmik pineqarput, soorlu init aggornerinik allannguinerit,

igalaanik matunillu taarsiinerit, illutoqqap qalipannera, qalianik allannguinerit, ruujorilersuinerit, alliliinerit, igaffiliinerit imaluunnit allanik atortuliinerit.

Aalajangersaanerup sunniuteqarsinnaanera eqqissimatitassanngortitsinerup annertussusaanut sanilliunneqassaaq, tak. § 13, imm. 2. Illutoqqamik eqqissimatitassanngortitsinermi illup isikkuata ilusaa kisiat pineqartillugu, tak. § 13, imm. 2, nr. 2, taava sanaartornerit illup ilusaanut allannguisut kisimik akuerineqarsimasuusariaqarput. Sanaartornerit allat taamaasil-lutik imm. 1-ip ataaniilissapput, ingerlanneqarsinnaassallutillu eqqissimatitassanngortitsinerup imarisaanut naapertuuttumik. Oqaatigineqassaaq illutoqqap eqqissimatitassanngortitap ilai pingaaruteqarnerit isaterneqassappata eqqissimatitassanngortitsinerup atortuujunnaarsin-neqarnissaa pillugu suliaassatut suliarineqartariaqartoq.

Nunatta Katersugaasivia sanaartornermi suliamut akuersissummik tunniussinermi piumasa-qaateqarsinnaavoq. Piumasaqaatit tassaasinnaapput suliaq ingerlanneqassasoq eqqissimati-tassanngortitsinermit naapertuuttumik, soorlu atortussat, illutoqqap isikkua allallu eqqarsaatigalugit.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangersagaq periarfissii voq Nunatta Katersugaasivia pisinnaatissallugu aningaasanut inatsisikkut aningaasaliissutit iluanni aserfallatsaaliinermik imaluunniit illutoqqami suliaqarnermik ingerlatsisoqassasoq. Aalajangersagaq illutoqqat eqqissimatitassanngortitat aamma kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffiit pingaarutillit kiisalu illutoqqami eqqissimatitassanngortitami suliaqarnermi suliat tamarmik Nunatta Katersugaasivianit akuerineqaaq-qaarsimanissaannik imm. 1-imi aamma 2-mi aalajangersakkanut atatillugu isigineqassaaq. Oqaatigineqassaaq aningaasartuutit tamakkiisumik ilannakortumilluunniit akilerneqarnissaannut Nunatta Katersugaasiviata aalajangiisinnaanera killilerneqarmat siunertamut tassunga aningaasaliissutit iluanni atorneqarsinnaasunut.

Nunatta Katersugaasiviata naliliinermini ilaatigut pingaartitarisinnaavai illutoqqap imaluunniit taassuma eqqaata qanoq ittuussusia, qanoq issusia, oqaluttuarisaanikkut pingaaruteqarnera aamma illutoqqanut allanut imaluunniit kulturikkut oqaluttuarisaanermi sumiiffinnut allanut assingussusia. Aammattaq pingaartinneqarsinnaavoq qinnuteqartup aningaasaqarnikkut periarfissai aammalu atortussanik atuineq iluarsaasseriatsillu.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq § 8, imm. 1-imut assinguvoq. Kaammattuutigineqarpoq Nunatta Katersugaasiviata aamma akuersissuteqartoqarsimaneranik apeqqut, § 14, imm. 2

naapertorlugu aammalu tassunga atasumik piumasqaataasinnaasut ilanngullugit nalunaarsussagai.

Imm. 2-mut

Imm. 2-kkut Nunatta Katersugaasivia illutoqqanik eqqissimatitassanngortitaasunik sumiif-finnillu kulturikkut pingaarutilinnik nakkutilliinissaanut pisussaaffilerneqarpoq. Kaammattuutigineqarpoq nakkutilliineq kommunenik sumiiffinnilu katersugaasiivit suleqatigalugit ingerlanneqassasoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-kkut Nunatta katersugaavia illutoqqanik eqqissimatitassanngortitaasunik sumiiffinnilu kulturikkut pingaarutilinnik aserfallataaliinissaanut pisussaaffilerneqarpoq. Aserfallataaliinissamulli pisussaaffik pinngitsoorani malitassanngilaq, killilerneqarlunili siunertamut tassunga aningaasaliissutit iluini ingerlanneqarsinnaasumut. Aalajangersagaq suliat ilaasa suliarineqarnerisa avataanit aningaasalersorneqarsinnaaneritut aporfiliinngilaq.

§ 16-imut

Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiit Illunik eqqissimatitsinermut isumalioqatigiissitamik, eqqissimatitsinissamik inatsisip atuuttup § 12-ia naapertorlugu ullumikkut pilersinneqartartumik, ineriartortitseqqiinneruvoq ilaatigut isumalioqatigiissitap oqartussaassuseqarfiisa annertusinerisigut aammalu Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiissitap sulinermini mianerisassatut aallaavigisassaasa tikkuarneqarnerisigut. Taakku ilaasortat paasisimasaqassusiisigut ersersinneqassapput.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkakkut siunnersuutigineqarpoq kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiit 3-nik ilaasortaqartoq Kultureqarnermut naalackersuisumit pilersinneqassasoq. Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiinni ilaasortat tamarmiullutik ilusilersuinermut, qanganisarsiornermut kulturikkullu oqaluttuarisaanermut, siunnersuisoqatigiit suliasaqarfiinut tunngatillugu naleqquttuusorineqartunik, ilisimasaqartuussapput.

Eqqissimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi § 12 naapertorlugu illunik eqqissimatitsinermut isumalioqatigiissitamik 3-nik ilaasortalimmik pilersitsisoqarsimavoq. Isumalioqatigiissitap illunik innimigisassanngortitsinissaq pillugu suliasani siunnersuisartuussaq.

Nunatta Katersugaasivia kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiit illutoqqanik aamma kulturikkut oqaluttuarisaanermi sumiiffiit pingaaruteqartut tamakkunungalugu tunngassuteqartut eqqissimatitassanngortinneqarnissaannut aammalu taassuminnga allannguissamut atortuujunnaarsitsinissamullu

siunnersuisuusartussaammat Nunatta Katersugaasiviani sulisut Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiinni ilaasortaasinnaangillat.

Imm. 2-mut

Siunnersuisoqatigiit siunnersuisartuupput, soorlu illutoqqanik aamma kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffinnik pingaarutilinnik eqqissisimatitassanngortitsinerup imarisaanut annertussusaanullu tunngasuni suliassa qarfiit tamarmik pineqarlutik. Tamanna isumaqarpoq siunnersuisoqatigiit sunniuteqarnerat eqqissisimatitassanngortitsinissamik sulianut atuutiinnarani, illutoqqat kulturikkullu oqaluttuarisaanermi sumiiffiit pingaarutillit eqqissisimatitassanngortinneqarnerat pillugu tamanut tunngatillugu ammasumik tamanut oqaaseqarsinnaatitaasoq. Tamatuma saniatigut Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiit illutoqqat § 14, imm. 1 aamma 2-mi taaneqartut aserfallatsaaliorneqarnerannut tunngatillugu aamma siunnersuisartutut inissisimavoq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiissitamut Nunatta Katersugaasivia allatseqartitsissasoq.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap erseqqissarpaa illutoqqat kulturikkullu oqaluttuarisaanermi sumiiffiit pingaarutillit eqqissisimatitassanngortitaaneri kiisalu taakkuninnga allannguineramik atorunnaarsitsinermilluunniit suliamik kina aallartitsisinnaanersoq. Eqqissisimatitsinermik inatsisaasimasumut naleqqiullugu piginnittut aammalu atuisut nunaminertamik atuinnissamut akue-rineqarsimasut eqqissisimatitassanngortitsinissaq pillugu sulianik aallartitsisinnaapput. Eqqissisimatitsinissamik inatsisaasimasup atorneqarnerani tamanna amigaataasimavoq. Taamalu at-tatiinneqarpoq eqqissisimatitassanngortitsinissamik naalagaaffiup suliakkiisinnaanera, tassa Kalaallit nunaanni illutoqqat ilaannut naalagaaffik suli akuummat. Peqatigiiffiit, Nunatta Katersugaasivianit akuerineqarlutik suliakkiisinnaasut, tassaapput peqatigiiffiit eqqissisimatitassanngortitsinissamik suliniutiginnittut imaluunniit aalajangersimaqqissaartut eqqissisimatitassanngortinnissaannik piunnarnissaannilluunniit sulissutiginnittut. Taakku tassaasinnaapput nuna tamakkerlugu imaluunniit sumiiffinni atuuttut.

Aalajangersakkami pineqarput illutoqqanik aamma kulturikkut oqaluttuarisaanermi sumiiffiit pingaaruteqartut eqqissisimatitassanngortinneqarnissaannik kiisalu taakkuninnga allannguinnissamik imaluunniit atortuujunnaarsinnissaannik sulianik aallartitsinerit. Taamaattumik oqaasertaliussani atuarneqarsinnaavoq eqqissisimatitassanngortitsinerni, eqqissisimatitassanngortitsinerit

allanngortinnissaanni atortuujunnaarsinnissaanniluunniit suleriaaseq ataaseq atorneqassaaq.

Ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq Nunatta Katersugaasivia eqqissisimatitassanngortitsinissamik suliassanik nammineerluni aallartitsisinnaassasoq.

Imm. 2-mut

Eqqissisimatitassanngortitsinissamik suliat Nunatta Katersugaasivianit aalajangiiffigineqannginnerini innuttaasut tamat, piginnittut, atuisut nunaminertamik atuinissamut akuerineqarsimasut, aamma kommuni illutoqqap imaluunniit kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffiup pingaarutillip inissisimaffigisaa ilisimatinneqassapput. Innuttaasut tamat ilisimatinneqarnerat pisinnaavoq nutaarsiassaqartitsiviit atorsinnaasut aqqutigalugit oqaasertaliinikkut. Piginnittup, atuisup nunaminertamik atuinissamik akuerineqarsimasup kommunillu ilisimatinneqarneri, allakkat toqqartut aqqutigalugit pissapput.

Eqqissisimatitsinissamik inatsimmi atuuttumi nalunaartussaataanerup piffissaanut qaammatit 3-nik killilerneqarnikuunera atuutiinnarpoq, taamaalillutik attuumassuteqartut tamarmik suliambut naapertuuttumik oqaaseqaateqarnissaminnut periarfissinneqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap qulakkiissavaa eqqissisimatitassanngortitsinissamik suliassamut ingerlasumut imaluunniit eqqissisimatitassanngortitsinermik allannguinissaq imaluunniit atortuujunnaarsitsinissaq pillugu suliambut tunngatillugu illutoqqat imaluunniit kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffiit pingaarutillit allanngortinneqannginnissaat naleqqutinngitsumillu allanngortinneqannginnissaat. Tamanna peqqutigalugu erseqqissarneqarpoq, eqqissisimatitassanngortitsinissamik suliambut eqqarsaataasumut akornutaasumik ajornakusuulersitsisumilluunniit allannguisoqassanngitsoq. Pingaaruteqarpoq maluginiassallugu, imm. 3-p piginnittoq atuisorluunniit illutoqqamik imaluunniit kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffimmik pingaarutilimmik nalinginnaasumik aserfallatsaalinnissaannut mattunneqanngimmata.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi oqaatigineqarpoq illutoqqat aamma kulturikkut oqaluttuarisaanermut sumiiffinnik pingaarutilinnik eqqissisimatitassanngortitsinissamik suliassat kiisalu taakkuninnga allanngui-nerit atorunnaarsitsinerilluunniit tamaasa Nunatta Katersugaasiviata aalajangiiffigisassarigai. Nunatta Katersugaasiviata aalajangiineri Naalakkersuisunut naammagittaalliutigineqarsinnaapput, tak. § 20.

Imm. 1-imut

Aaliangersakkami piumasaqaateqarpoq eqqissimatitassanngortitsinerit kiisalu taakkuninnga allannguinerit atorunnaarsitsinerilluunniit pillugit Nunatta Katersugaasiviata aalajangiineri tamanut saqqummiunneqartassasut, tamanullu saqqummiussinerit pissapput aalajangiinerup kingorna ullut 14-it qaangiutsinnagit. Taamatullu piginnittoq, atuisoq nunaminertamik atuinissamut akuerineqarsimasoq kommunilu susassaartoq toqqaannartumik ilisimatinneqassapput.

Tamanut saqqummiussinikkut siunertaavoq kikkulluunniit pisinnaatitaasuusinnaasut aalajangernerimik ilisimanninnissaannut periarfissinnissaat. Tamanut saqqummiussinerpiaq pissaaq § 7, imm. 3 naapertorlugu ilisimatitsinertut ingerlanneqassaaq. Eqqissimatitassanngortitsinissaq pillugu aalajangiineq pinngitsoorani malitassaavoq tamanna pillugu aalajangiineq piginnittumut apuunneqarpat.

Imm. 2-mut

Aalajangersaaneq naapertorlugu illutoqqanik eqqissimatitassanngortitsinerit pillugit aalajangiinerit Nunatta Katersugaasiviata piumasaqaateqarneratigut Nunatta Eqqartuussiveqarfianit nalunaarsorneqassapput. Aalajangersakkap qulakkiissavaa eqqissimatitassanngortitsinerup tamanit ilisimaneqarnissaa, taamalu piserusuttuusinnaasut allallu pisinnaatitaaffeqartut eqqissimatitassanngortitsinerup piuneranik arajutsisinneqannginnissaat.

§ 15, imm. 1 naapertorlugu Nunatta Katersugaasiviata nalunaarsuinerisa eqqortunik paasissutissaqarnissaa siunertaralugu § 18, imm. 2 imaqarpoq illutoqqat eqqissimatitassanngortitat pillugit piginnittut nikinnerinik Nunatta Eqqartuussiveqarfiata Nunatta Katersugaasivianut nalunaarutiginnissaannik pisussaaffiliisumik.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap erseqqissarpaa eqqissimatitassanngortitsineq pisinnaatitaaffeqartunit tamanit ataqqineqassasoq. eqqissimatitassanngortitsineq pisinnaatitaaffeqartunut tamanut inatsisiliornikkut sunniuteqarpoq pisinnaatitaaffiup pilersinneqarnera eqqissimatitassanngortitsineq sioqqullugu kingoqqulluguluunniit pisimagaluarpuunniit.

§ 19-imut

Tamanut saqqummiussinermut atatillugu eqqissimatitsinissamik inatsisip atuuttup § 14, imm. 2-a aamma § 16-ia naapertorlugit taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Taarsiiffigineqarnissamik piumasaqaataasinnaasut tamarmik Naalakkersuisunut saqqummiunneqassapput. Taarsiiffigineqarnissamik piumasaqaat Naalakkersuisunit akuerineqarsinnaanngippat

Kultureqarnermut Naalakkersuisoq pineqartumik suliassanngortitsisinnaavoq apeqqutip aalajangiiffiqineqarnissaa siunertaralugu.

Aalajangersagaq taanna malillugu eqqissimatitassanngortitsinerup naammassineqarnissaanut pisariaqarpat Naalakkersuisut piginnaatinnearput tamanna pisariaqarpat illutoqqap pissarsiarinissaanut. Pisortat arsaarinnissinnaanerat pissaaq "Pigisanik aalaakkaasunik arsaarinnissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni" maleruagassat malillugit.

Aalajangersakkat taakku malillugit illup pineqartup pigiunnaarnissaanut tunngasut nalinginnaasumik isumaqatigiissuteqarniarnikkut naammassiniarneqassapput arsaarinnissuteqarnissamik aalajangiisoqartinnagu. Arsaarinnissuteqarnissap annertussusissaa, taarsiiffiqineqarnissaq piginnaatitaaffiunera imaluunniit taarsiissutissat annertussusissaat isumaqatigiissutigineqarsinnaanngippata suliassaq Pigisanik aalaakkaasunik arsaarinnissuteqartarneq pillugu inatsimmi ataatsimiititaliamit § 2-mi taaneqartumit sularineqassaaq. Arsaarinniffiqisassaq inatsisit tunngaviusut malillugit pisinnaatitaavoq arsaarinninniarnermik aalajangerneq naapertuuttuunersoq taarsiissutiginiakkallu annertussusaa eqqartuussivikkut misilinneqartissinnaallugit.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu Nunatta Katersugaasiviata aalajangiinerinut tunngatillugu Naalakkersuisunut naammagittaalliuuteqartoqarsinnaanera aalajangersakkakut aalajangerneqarpoq. Ulluinnarni naammagittaalliuuteqarfiusinnaasoq tassaavoq Kultureqarnermut Pisortaqarfik.

Imm. 2-mut

Naammagittaalliuuteqarsinnaatitaavoq aalajangiinermi eqqorneqartoq. Tassa imaappoq § 7, imm. 1 imaluunniit § 17, imm. 1 naapertorlugit eqqissimatitassanngortitsinissamik suliassamik aallartitsisimasoq. Nr. 2 aallaavigalugu naammagittaalliorsinnaatitaasutut killiligaanngillat inunnut § 7, imm. 1-imi aamma § 17, imm. 1-imi taaneqarsimasunuinaq.

Imm. 3-mut

Naammagittaalliornissamut piffissarititaavoq aalajangiinerup aalajangiinermi pineqartumut ulloq nalunaarutigineqarfianiit sap. akunneri 4. Ilanngullugu oqaatigineqassaaq susasaqartut allat aalajangiineq pillugu nalunaarfigineqartussaasut aammalu aalajangiineq tamanut saqqummiunneqassammat, tak. § 7, imm. 3 aamma § 18, imm. 1.

Ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq piffissaliussap qaangiutinnginnerani naammagittaalliuut aalajangiinnermut pineqartumut kinguartitsinermik sunniteqassasoq, naammagittaalliuutinut oqartussaasoq allatut aalajangiinngippat.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq periarfissiivoq, Naalakkersuisut killissarititaasoq qaangerneqareersimagaluartoq immikkut illuinnartumik pissutissaqartillugu malinngitsoorsinnaammassuk. Eqqarsaataavoq aalajangersagaq immikkorluinnaq sunut tamanut naleqquttuunngitsunik pisoqartillugu atorneqartassasoq, tassa naammagittaalliorsinnaatitaasoq naammagittaalliornissamut piffissarititaasup qaangiutinnginnerani Nunatta Katersugaasiviata aalajangernerata ilisimalernissaanut periarfissaqarsimangippat. Imm. 4-mi pineqartunut pisoqarsinnaaneranut assersuutaasinnaavoq, imm. 2-imi, nr. 2 malillugu naammagittaalliorsinnaasoq qallunaat nunaanni napparsimmavimmi uninngasimappat.

Imm. 5-mut

Naammagittaalliuuteqarfiusinnaasup saniatigut aalajangiinerit allaffissornikkut allanit suliarineqarsinnaangillat.

§ 21-mut

Imm. 1-imut

Piunnartitinissamut pingaarutillit pillugit, pingaartumik eqqissisimatitassanngortitsinerup ina-tsisitigut sunniutai pillugit aalajangersakkanik, tak. § 4, imm. 3-5 aamma § 14, imm. 1-2, kinaluunniit unioqquutitsisoq akiliisussanngortitaasinnaaneranut aalajangersagaq tunngavissiivoq. Aammattaaq assaanernut atatillugu sanatitsisup pinngitsoorani nalunaaruteqartussaataitaasoq, tak. § 11-mi oqaaseqatigiit siullit, pillarneqarsinnaavoq, kiisalu § 17, imm. 3, kapitali 3 malillugu eqqissisimatitassanngortitsinissamik eqqarsaatigineqartumik akornusiisinnaasumik ajornakusoornersitsisinnaasumilluunniit iliuuseqartoq pillarneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi pingaartinneqarpoq unioqquutitsisorpiavik tassaasoq akiliisussanngortitaanissamut akisussaasuusoq, aamma taanna inatsisit malillugit pisussaaffeqartuuppat. Innersuutigineqassaaq kommunalbestyrelsit aamma nunaqarfinni aqutsisut pillugit inatsisartut inatsisaanni nr. 20, 3. november 1994-imeersumi § 64 kingusinnerusukkullu allannguutai. Inatsisip oqaasertaani aalajangersagaq taanna innersuunneqanngilaq, tassa aaqqissuussaaneermik kommuninillu iluarsaaqqinnermut ingerlasumut atatillugu kommunalbestyrelsit, nunaqarfinni aqutsisut il.il. pillugit inatsisartut inatsisaanni allannguisoqassasoq naatsorsuutigineqarmat.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi siunertarineqarpoq unioqqutitsisoq unioqqutitsinermigut aningaasat tungaasigut iluanaaruteqassanngitsaq.

§ 22-mut

Siunnersuutigineqarpoq inatsisartut inatsisaat 1. januar 2008-mi atortuulissasoq.

Ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq Qanganitsanut eqqaassutissat imaaliinnarlugit peerneqarsinnaanngitsut illullu eqqissisimatinneqarnerat pillugu landstingip inatsisaa nr. 5/1980, 16. oktober 1980-imeersoq, Kalaallit Nunaanni qanganitsanut eqqaassutissat innimigineqarnissaat pillugu malittarisassaq nr. 118, 1948-meersoq aamma qanganitsanut eqqaassutissat innimigi-neqarnissaat pillugu sysselrådinut kaajallaasitaq 11. november 1948-meersoq atortuujunnaarsinneqassasut.

Pineqartumi matumani siusinnerusukkut inatsisiliani Kalaallit Nunaanni qanganitsat eriagisassat eqqissisimatitassanngornissaat pillugu malittarisassaq atortuujunnaarsinneqarsimanngilaq, naak inatsit malittarisassamut taartaalluni atortuuleraluartoq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq malittarisassaq maannakkut atortuujunnaarsinneqassasoq inatsisitigut tunngavik paatsoorneqarsinnaajunnaarlugu.

Paasissutissiinissaq siunertaralugu oqaatigineqassaaq kinguliini taaneqartut siunnersuutip akuersissutigineqarnerata kingorna suli atuutissasut: Sumiiffik nr. 556/36 eqqissisimatitassanngortitat pillugit Landsfogedinut allakkat 10. aprilimeersut, Sumiiffik nr. 556/36 eqqissi-matitassanngortitaq pillugu Angmagssalimmi Niuertorutsimut allakkat 10. april 1937-meer-sut, Qaqortumi oqaluffikup aamma Sigssarlugtoq-mi illukup eqqissisimatitassanngortinne-qarnerat pillugu kaajallaasitaq 20. maj 1950-imeersoq aamma Illuerunnerni sumiiffii ilaasa eqqissisimatitanaissaannik nalunaarut 14. juli 1971-imeersoq.

§ 23-mut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq eqqissisimatitassanngortitsinerit inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu eqqissisimatitassanngortitsinernik taarsiisuunngitsut atortuujunnaarsinneqarnissamik tungaanut atortuutinneqassasut.

Tamatumuuna pinngitsoorniarneqarput iliveqarfiit atorunnaarnikut, tupeqarfikut nunasiaalernerup kingornaneersut, inussuit, narsaatit taakkunungalu ungaluusiata ujaqqat ataatsikkut atortuujunnaarsinneqarsinnaanerat, tak. § 5, imm. 1 aamma qanganitsat eriagisassat pingaarutillit eqqissisimatitassanngortinnissaasa suliarineqarnissaasa aallartinneqarnissaannut piffissaalatsineq pissutigalugu annaaneqarnissaat.